

Ny ersättningslag och lag om stöd till partigrupperna

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker, med undantag för en övergångsbestämmelse och med vissa i huvudsak språkliga justeringar, riksdagsstyrelsens förslag till dels en ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter, dels en ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen, dels ändringar i lagen om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ jämte vissa följdändringar i annan lagstiftning.

Lagförslaget innebär att 1994 års lag om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter upphävs och att nuvarande bestämmelser i allt väsentligt tas in i den nya lagen med regeltekniska, redaktionella och språkliga ändringar. I den nya lagen samlas även andra bestämmelser på området som tidigare funnits i olika föreskrifter och riktlinjer, bl.a. om rätten till övernattningsbostad och arbetsrum.

Lagförslaget innebär vidare att 1999 års lag om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen ersätts med en ny lag. Den nya lagen innehåller i likhet med den tidigare lagen bestämmelser om basstöd till partigrupperna samt om stöd för kostnader för politiska sekreterare och utrikes resor. Därutöver tas det in nya bestämmelser om rätten att inrätta ett partikansli, redovisning, återbetalningsskyldighet och stöd till språkutbildning.

De föreslagna ändringarna i 1989 års arvodeslag innebär bl.a. att regleringen av sammanträdesarvoden i EU-nämnden överförs till den nya ersättningslagen. Den nya ersättningslagen medför vissa följdändringar i annan lagstiftning.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

I betänkandet finns tre reservationer (SD och V).

Behandlade förslag

Framställning 2015/16:RS7 Ny ersättningslag och lag om stöd till partigrupperna.

TVå yrkanden i en följdmotion.

Ett tjugotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2015/16 och 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Bakgrund och gällande ordning	7
Framställningens huvudsakliga innehåll	8
Utskottets överväganden	10
Ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter	10
Ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen	11
Lag om ändring i 1989 års arvodeslag och övriga lagförslag	13
Riksdagsledamöternas arvode	14
Utskottens och riksdagsledamöternas resor	19
Inkomstgaranti och omställningsstöd	22
Reservationer	25
1. Ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen, punkt 2 (SD)	25
2. Riksdagsledamöternas arvode, punkt 4 (SD)	25
3. Riksdagsledamöternas arvode, punkt 4 (V)	26
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	28
Framställningen	28
Följdmotionen	28
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	29
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	31
<i>Bilaga 2</i>	
Riksdagsstyrelsens lagförslag	33

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ersättning till riksdagens ledamöter med de ändringarna att

a) i 4 kap. 6 § orden ”Ersättning för en tjänsteresa” ska ersättas med ordet ”Resekostnadsersättning”,

b) i 7 kap. 4 § första respektive andra stycket ordet ”kommande” ska utgå,

c) i 9 kap. 5 § 1 det ska tas in ett kommatecken efter siffran ”30,4”,

d) i 9 kap. 6 § 2 ordet ”talmansarvode” ska ersättas med ”ledamotsarvode”,

e) i 9 kap. 17 § 3 ordet ”och” ska utgå,

f) i 11 kap. 7 § 1 ordet ”och” ska utgå,

g) i 11 kap. 13 § första stycket uttrycket ”4 § första stycket” ska ersättas med uttrycket ”5 § andra stycket”

h) i 12 kap. 16 § första stycket 4 uttrycket ”10 §” ska ersättas med uttrycket ”14 §”,

i) 13 kap. 5 § första stycket 3 det ska tas in ett kommatecken efter orden ”fyra år”,

j) i 13 kap. 6 § första stycket 2 det ska tas in ett kommatecken efter orden ”åtta år”,

k) i 13 kap. 6 § andra stycket 1 det dels ska tas in ett kommatecken efter ordet ”förfärdningsarbete”, dels kommatecknet efter ordet ”och” ska utgå, och att

l) i 13 kap. 13 första stycket 4 uttrycket ”11 §” ska ersättas med uttrycket ”12 §”.

Därmed bifaller riksdagen delvis framställning 2015/16:RS7 punkt 1.

2. Ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen med de ändringarna att

a) det i 8 kap. 1 § uttrycket ”4 kap. 1 §” ska ersättas med uttrycket ”4 kap. 1–2 §§”, och att

b) punkten 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska utgå.

Därmed bifaller riksdagen delvis framställning 2015/16:RS7 punkt 2 och avslår motion

2016/17:53 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) yrkande 2.

Reservation 1 (SD)

3. Lag om ändring i 1989 års arvodeslag och övriga lagförslag

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ,

2. lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter,

3. lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.,

4. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),

5. lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen,

6. lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen,

7. lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden,

8. lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd,

9. lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd.

Därmed bifaller riksdagen framställning 2015/16:RS7 punkterna 3–11.

4. Riksdagsledamöternas arvode

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:77 av Jonas Jacobsson Gjörtlér (M) yrkande 2,

2015/16:120 av Jeff Ahl (SD) delyrkande 2,

2015/16:1818 av Johnny Skalin (SD),

2015/16:1856 av Johan Nissinen (SD),

2015/16:2182 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2015/16:3110 av Markus Wiechel (SD),

2016/17:53 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) yrkande 1,

2016/17:263 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2016/17:691 av Anna Hagwall (SD) yrkande 2,

2016/17:786 av Johan Nissinen (SD),

2016/17:1265 av Jonas Jacobsson Gjörtlér (M) yrkande 2,

2016/17:2259 av Markus Wiechel (SD),

2016/17:2310 av Johnny Skalin (SD) och

2016/17:2581 av Jeff Ahl (SD) yrkande 1.

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (V)

5. Utskottens och riksdagsledamöternas resor

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:954 av Johan Hultberg (M) yrkandena 1 och 2 samt

2015/16:2180 av Lise Nordin och Annika Hirvonen (båda MP)
yrkandena 1–6.

6. Inkomstgaranti och omställningsstöd

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2031 av Jeff Ahl (SD) yrkande 1 och

2016/17:2580 av Jeff Ahl (SD) yrkande 1.

Stockholm den 8 november 2016

På konstitutionsutskottets vägnar

Andreas Norlén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén (M), Björn von Sydow (S), Hans Ekström (S), Veronica Lindholm (S), Jonas Millard (SD), Maria Abrahamsson (M), Per-Ingvar Johnsson (C), Agneta Börjesson (MP), Patrick Reslow (M), Emanuel Öz (S), Fredrik Eriksson (SD), Tina Acketoft (L), Mia Sydow Mölleby (V), Laila Naraghi (S), Berit Högman (S), Marta Obminska (M) och Stefan Svanström (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagsstyrelsen beslutade den 26 september 2012 om en översyn av riksdagsledamöternas ekonomiska villkor. På uppdrag av riksdagsstyrelsen fastställde talmannen den 19 november 2012 direktiv till översynen, och samma dag förordnades en särskild utredare. Utredaren fick i uppdrag att göra en regelteknisk och redaktionell översyn av de bestämmelser som reglerar riksdagsledamöternas ekonomiska villkor. I uppdraget ingick också att göra en materiell översyn av bestämmelserna. Översynen syftade till att skapa ett nytt, enhetligt och tydligt regelverk för och en förenklad administration av riksdagsledamöternas ersättningar.

Utredningen antog namnet Utredningen om en översyn av riksdagsledamöternas ekonomiska villkor. Den 22 januari 2014 presenterade utredaren sina förslag i betänkandet Vissa frågor om riksdagsledamöternas ersättningar (2013/14:URF1). Betänkandet remissbehandlades.

Riksdagsstyrelsen överlämnade den 3 december 2014 framställningen Vissa frågor om riksdagsledamöternas ersättningar (framst. 2014/15:RS1) till riksdagen. Utöver förslagen i betänkandet behandlades även vissa frågor som beretts inom Riksdagsförvaltningen.

Sedan framställningen remitterats till konstitutionsutskottet beslutade utskottet att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen. Lagrådet yttrade sig den 16 april 2015, varefter riksdagsstyrelsen den 29 april 2015 återkallade framställningen.

Under hösten 2015 togs det fram ett utkast till reviderad framställning inom Riksdagsförvaltningen. Utkastet remitterades till samma remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig över det ursprungliga förslaget. En reviderad framställning överlämnades till riksdagen i juni 2016. I framställningen behandlas såväl Lagrådets som remissinstansernas synpunkter. Till stor del har synpunkterna tillgodosetts.

Riksdagsstyrelsens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Styrelsens lagförslag finns i bilaga 2.

En följdmotion har väckts med anledning av framställningen. I betänkandet behandlas även 16 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2015/16 och 9 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2016/17. Motionsförslagen finns i bilaga 1.

Bakgrund och gällande ordning

Enligt 5 kap. 2 § riksdagsordningen har en ledamot av riksdagen rätt till arvode för sitt uppdrag av allmänna medel. Av paragrafen framgår att det finns närmare bestämmelser om arvode och ekonomiska villkor för ledamöter och

ersättare i lag. Motsvarande gällde enligt 9 kap. 6 § i 1974 års riksdagsordning och 23 § i 1866 års riksdagsordning. Ursprungligen fanns alla materiella ersättningsregler i riksdagsordningen. År 1941 fördes reglerna över till en ersättningsstadga. Stadgan ersattes 1971 av en ny ersättningsstadga som i sin tur ersattes av lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter, som trädde i kraft den 1 juli 1988.

1988 års lag upphävdes den 1 juli 1994 när lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter trädde i kraft (1994 års ersättningslag). Lagen innehåller bestämmelser om bl.a. arvode, resekostnadsersättning, traktamente, teknisk utrustning, ålders-, sjuk- och efterlevandepension, inkomstgaranti, omställningsstöd samt försäkrings- och sjukvårdsförmåner. Till ersättningslagen finns en tillämpningsföreskrift (2006:6) som beslutats av riksdagsstyrelsen. Regler om riksdagsledamöternas ekonomiska villkor finns dessutom i föreskriften (2005:9) om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter, föreskriften (2013:9) om riksdagens barnverksamhet och föreskriften (2012:1) om utskottens och EU-nämndens utrikes resor samt riktlinjerna (2001:2) för riksdagsledamöternas tjänsteresor och riktlinjerna (2014:2) för Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser.

I lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ (1989 års arvodeslag) finns bestämmelser om arvoden för uppdrag i bl.a. Sveriges riksbank, riksdagsstyrelsen, EU-nämnden, Riksrevisionens parlamentariska råd, Nordiska rådets svenska delegation, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och Statsrådsarvodesnämnden.

Bestämmelser om stöd till de politiska partierna finns i lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier. Stödet lämnas till partiernas riksorganisationer i form av partistöd och kanslistöd. Partigrupperna och ledamöterna i riksdagen får vidare stöd enligt lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen (1999 års lag). Lagen innehåller regler om basstöd, stöd för kostnaderna för ledamöternas politiska sekreterare och stöd till ledamöternas resor utomlands. Därutöver lämnas visst annat stöd som inte är författningsreglerat, exempelvis för språkutbildning.

Närmare bestämmelser om det stöd som Riksdagsförvaltningen ska ge riksdagsledamöterna och partikanslierna enligt bl.a. 1999 års lag finns i riksdagsstyrelsens föreskrift (2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

Framställningens huvudsakliga innehåll

Riksdagsstyrelsen föreslår i framställningen en ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter. Förslaget innebär att bestämmelserna i 1994 års ersättningslag förs över till den nya lagen med regeltekniska, redaktionella och språkliga ändringar. I den nya lagen samlas även andra bestämmelser om

ledamöternas ekonomiska villkor som i dag finns i flera olika författningar, som rätten till övernattningsbostad, arbetsrum och barnverksamhet samt tillgång till parkeringsplats. Den föreslagna lagen medför en del följdändringar i andra författningar.

En ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen föreslås också. Det materiella innehållet motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 1999 års lag, men förslaget innebär också att vissa bestämmelser som i dag finns i föreskrifter tas in i lag.

Vidare föreslås vissa ändringar i 1989 års arvodeslag samt följdändringar i andra lagar.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Utskottets överväganden

Ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar, med vissa i huvudsak språkliga justeringar, riksdagsstyrelsens förslag till lag om ersättning till riksdagens ledamöter.

Framställningen

Riksdagsstyrelsen konstaterar i framställningen att den nuvarande regleringen av riksdagsledamöternas ekonomiska villkor och förmåner finns i flera olika regelverk med olika normhierarki och att regleringen framstår som splittrad och svårtillgänglig. Enligt riksdagsstyrelsen finns det därför ett behov av en ny reglering som uppfyller höga krav på tydlighet och enhetlighet.

I framställningen konstateras vidare att den grundläggande lagen på området, 1994 års ersättningslag, varit i kraft i mer än 20 år och att lagen ändrats vid ett stort antal tillfällen och förlorat i överskådlighet och konsekvens. Lagen bär spår av skilda lagstiftningsmetoder, och det finns ett flertal inskjutna paragrafer, samtidigt som vissa paragrafer och kapitel har upphävts. Många paragrafer är långa och, menar riksdagsstyrelsen, inte helt lätta att förstå. Det utvidgade tillämpningsområde som föreslås kräver dessutom omfattande och genomgripande ändringar i 1994 års ersättningslag.

Mot den bakgrunden föreslår riksdagsstyrelsen att den nuvarande lagen ska upphävas och ersättas med en ny lag, lagen om ersättning till riksdagens ledamöter.

Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om ersättning till talmannen, riksdagens ledamöter och ersättare. Begreppet ersättning innefattar inte bara direkt ekonomisk gottgörelse såsom arvode och resekostnadsersättning utan även andra förmåner av ekonomisk natur, exempelvis tillgång till parkeringsplats, övernattningsbostad, tillfällig barnverksamhet och elektronisk utrustning. Lagen har således ett vidare tillämpningsområde än 1994 års ersättningslag som bara omfattar ekonomiska förmåner.

Förslaget innebär i huvudsak att nuvarande bestämmelser om arvoden och arvodesavdrag, resekostnadsersättning, traktamente, inkomstgaranti, omställningsstöd och pensioner förs över från 1994 års ersättningslag till den föreslagna lagen med regeltekniska, redaktionella och språkliga ändringar.

Därutöver har det i lagen tagits in grundläggande bestämmelser om övernattningsbostäder, arbetsrum, tillfällig barnverksamhet, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning samt försäkring, rehabilitering och företagshälsovård som i allt väsentligt stämmer överens med vad som gäller enligt tillämpningsföreskriften till lagen samt andra föreskrifter och riktlinjer.

Avsikten är att närmare bestämmelser ska tas in i en ny tillämpningsföreskrift beslutad av riksdagsstyrelsen.

Vad särskilt gäller bestämmelserna om resekostnadsersättning innehåller den föreslagna lagen ett förtydligande av begreppet tjänsteresa i enlighet med gällande praxis. Vidare har det tagits in bestämmelser i lagförslaget som innebär att en ledamot har rätt till ersättning för att ta sig till riksdagen vid en extraordinär händelse eller av en annan orsak som inte kunnat förutses. Dessutom föreslås ledamöterna få rätt att själva besluta om vissa utrikes resor. Riksdagsstyrelsen redovisar också bedömningen att det inte bör införas en rätt till ersättning för resekostnader från och till en annan bostad än bostaden på hemorten och en ort där ledamoten utövar sitt uppdrag som riksdagsledamot. Något sådant lagförslag läggs således inte fram.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att lagförslaget inte har mött några invändningar i någon motion och ansluter sig till riksdagsstyrelsens bedömning att 1994 års ersättningslag bör upphävas och ersättas med en ny lag. Utskottet föreslår således att riksdagen antar riksdagsstyrelsens lagförslag, dock med vissa språkliga justeringar och några korrigerade paragrafhänvisningar.

Ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar, med undantag för en övergångsbestämmelse och en korrigerad paragrafhänvisning, riksdagsstyrelsens förslag till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen och avslår ett motionsyrkande om den föreslagna ordningen med en delegation till Riksdagsförvaltningen att bestämma dels antalet arbetsplatser för partigruppernas kansliledning, dels storleken på stödet till partigrupperna för kostnaden för politiska sekreterare, riksdagsledamöternas utrikes resor och språkutbildning.

Jämför reservation 1 (SD).

Framställningen

Grundläggande bestämmelser om stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen finns i 1999 års lag i ämnet och riksdagsstyrelsens föreskrift (2012:8) om visst stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Riksdagsstyrelsen framhåller i

framställningen att en del av bestämmelserna i föreskriften är av sådan vikt för folkrepresentationen och det politiska arbetet att bestämmelserna bör tas in i lag. Detta gäller rätten att inrätta ett kansli, ackreditering av politiska sekreterare och andra som är anställda av partigruppen, samråd samt redovisning av utbetalda stöd. Riksdagsstyrelsen konstaterar att dessa ändringar skulle kräva förhållandevis omfattande strukturella ändringar i 1999 års lag. Paragraferna behöver dessutom numreras om. Riksdagsstyrelsen anser därför att det är lämpligast att lagen upphävs och ersätts med en ny lag, lagen om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om basstöd till partigrupperna, stöd till partigrupperna för att kunna anställa politiska sekreterare och andra som arbetar vid partikanslierna, stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas utrikes resor och språkutbildning och om redovisning och återbetalning av stöd. I sak motsvarar bestämmelserna i allt väsentligt vad som gäller enligt 1999 års lag och riksdagsstyrelsens föreskrifter.

Det beloppsmässiga stödet till partigrupperna för kostnaderna för politiska sekreterare och riksdagsledamöternas utrikes resor anges uttryckligen i 1999 års lag. Av riksdagsstyrelsens föreskrift framgår vidare att varje partigrupp har rätt till arbetsplatser i riksdagens lokaler för de politiska sekreterare som har sitt tjänsteställe i riksdagen och därutöver tio arbetsplatser för partigruppernas kansliledning.

Riksdagsstyrelsen föreslår att beloppen i fortsättningen inte längre ska tas in i lag utan bestämmas av Riksdagsförvaltningen. Detsamma gäller stödet till språkutbildning, vilket hittills inte varit reglerat i författning. Vad gäller antalet arbetsplatser anges det i lagförslaget att partigrupperna har rätt till arbetsplatser i riksdagens lokaler för politiska sekreterare med tjänsteställe i riksdagen och, vad gäller partigruppernas kansliledningar, med det antal rum som Riksdagsförvaltningen bestämmer. Enligt förslaget ska basstödet till partigrupperna även i fortsättningen anges i lag.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Motionen

I motion 2016/17:53 yrkande 2 framhåller Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) att stödet till partierna är av stor vikt för arbetet i riksdagen och att stödet inte ska kunna påverkas av tillfälliga förändringar vid ändrade majoritetsförhållanden. En lagreglering av frågor om stöd till utrikes resor och politiska sekreterare, antal arbetsplatser samt språkutbildning innebär transparens, öppenhet, insyn och en tröghet som bidrar till reglernas hållbarhet och förutsebarhet. Enligt motionärerna torde det även vara av betydelse för allmänhetens förtroende för det politiska systemet att den här typen av frågor bestäms i lag av de folkvalda och inte av Riksdagsförvaltningen. Motionärerna begär ett tillkännagivande som går ut på att den nuvarande ordningen med en lagreglering bör behållas och att beslutanderätten vad gäller dels antalet

arbetsplatser för partigruppernas kansliledning, dels stödet till partigrupperna för utrikes resor, språkutbildning och politiska sekreterare således inte bör delegeras till Riksdagsförvaltningen.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats innebär lagförslaget att beslutanderätten i fråga om storleken på stödet till partigrupperna för kostnaderna för dels politiska sekreterare, dels riksdagsledamöternas utrikes resor och språkutbildning delegerats till Riksdagsförvaltningen. Detsamma gäller beslut om antalet arbetsplatser i riksdagens lokaler för partigruppernas kansliledningar. Stödet ska således inte längre anges i lag. Utskottet noterar att det har riktats invändningar mot förslaget i denna del under remissbehandlingen. Som framhållits av riksdagsstyrelsen innebär lagförslaget att stödet och antalet arbetsplatser alltfjämt kommer att framgå av författning, dvs. en tillämpningsföreskrift beslutad av riksdagsstyrelsen. Utskottet anser mot den bakgrunden att den föreslagna ordningen kan godtas. Med hänsyn till att Riksdagsförvaltningen bemyndigats att meddela föreskrifter om stödet till de politiska sekreterarna saknas det behov av den föreslagna övergångsbestämmelsen i punkt 3. Bestämmelsen bör därför utgå.

Detta innebär att utskottet, med undantag för punkten 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna, ställer sig bakom förslaget i denna del och avstyrker motion 2016/17:53 yrkande 2.

Även i övrigt anser utskottet att riksdagen ska anta lagförslaget, dock med en korrigerad paragrafhänvisning.

Lag om ändring i 1989 års arvodeslag och övriga lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ samt övriga lagförslag.

Framställningen

I framställningen föreslår riksdagsstyrelsen ändringar i 1989 års arvodeslag som innebär att regleringen av sammanträdesarvudet till ordföranden och vice ordföranden i EU-nämnden lyfts ut ur lagen och i stället tas in i den föreslagna ersättningslagen. Vidare föreslås det att den som fullgör uppdrag i Europarådets svenska delegation och som lämnar riksdagen har rätt till arvode och resekostnadsersättning samt teknisk och elektronisk utrustning under den återstående delen av delegationens mandatperiod. Lagförslaget innebär även

att nuvarande begränsning av rätten till traktamente och resekostnadsersättning till inrikes resor för de som fullgör uppdrag i riksdagens nämndmyndigheter tagits bort.

Övriga lagförslag utgör följdändringar till förslaget till lag om ersättning till riksdagens ledamöter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ansluter sig till de överväganden som riksdagsstyrelsen gör i framställningen i denna del och föreslår att riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till ändringar i 1989 års arvodeslag och övriga lagförslag.

Riksdagsledamöternas arvode

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om förändringar av systemet för fastställande av riksdagsledamöternas arvode.

Jämför reservationerna 2 (SD) och 3 (V).

Bakgrund och gällande ordning

Ersättning av allmänna medel för uppdraget som riksdagsledamot infördes i Sverige i samband med representationsreformen 1866. Inledningsvis hade endast ledamöter av andra kammaren rätt till arvode. I samband med 1909 års röststrätsreform blev dock även ledamöter av första kammaren berättigade till arvode. Under åren 1866–1918 var arvodet fast och beräknat efter en fyra månader lång riksdag. Mellan 1918 och 1932 utgick arvodet i form av ett dagtraktamente. För tiden därefter fram till 1953 tillämpades ett fast arvode som varierade beroende på om ledamoten bodde i eller utanför Stockholm. Olika skatteregler gällde också beroende på var ledamoten bodde.

År 1954 infördes en skattefri kostnadsersättning samtidigt som arvodet blev lika och skattepliktigt för alla ledamöter. Arvodet höjdes kraftigt 1959 samtidigt som kostnadsersättningen slopades och det infördes ett traktamente för ledamöter som inte var bosatta i Stockholm. Riksdagen uttalade samma år att förändringar i den allmänna lönenivån borde få återverkningar även på riksdagsarvodet och att jämförelsen borde göras med statstjänstemän i motsvarande inkomstläge. Arvodet och traktamentet konstruerades så att det utgick ett visst grundbelopp samtidigt som kanslideputerade och talmännen, senare riksdagens förvaltningsstyrelse, hade rätt att besluta om tillägg och avdrag som motsvarade förändringar i löner och traktamenten för statstjänstemännen. Från 1962 knöts arvodet än mer direkt till lönen för vissa statstjänstemän. Eftersom uppdraget som ledamot inte betraktades som en helårssyssla beräknades arvodet till $\frac{2}{3}$ av lönen och från 1974 till tio tolfedelar av lönen. År 1983 övergick man till att betrakta uppdraget som en helårssyssla,

och från den 1 januari 1984 utgick arvodet med ett belopp som motsvarade tjänster som byråchef, rådmän, hovrättsråd och kammarrättsråd. I juli 1991 samordnades riksdagsledamöternas arvoden med statsrådets arvoden.

Den 1 januari 1994 inrättades Riksdagens arvodesnämnd med uppgift att bl.a. bestämma riksdagsledamöternas månatliga arvoden. I samband med det avskaffades ordningen med att direkt koppla arvodet till statsrådets arvoden och löneutvecklingen hos vissa statliga tjänstemän.

Våren 1998 tillkallade riksdagens förvaltningsstyrelse en utredning med uppgift att göra en utvärdering av ordningen för att fastställa riksdagsledamöternas arvode. Uppdraget redovisades i ett betänkande i oktober samma år. Utredningen framhöll att arvodet i princip borde motsvara den ställning, det ansvar och den arbetsinsats som uppdraget som riksdagsledamot förde med sig. Den utsatthet som uppdraget innebar, dvs. bristen på anställningstrygghet, borde också beaktas. Enligt utredningen borde arvodet vidare främja en allsidig rekrytering av riksdagsledamöter från tillräckligt breda samhällsskikt och upplevas som rimligt av flertalet medborgare. Utredningen pekade också på att arvodet var lågt såväl vid en internationell jämförelse som vid en jämförelse med vissa förtroendevalda i större kommuner och landsting. Även den allmänna löneutvecklingen på arbetsmarknaden borde beaktas vid bestämmandet av arvodets storlek. Utredningen föreslog en höjning av arvodet och att Riksdagens arvodesnämnd skulle fortsätta sin verksamhet. Riksdagens förvaltningsstyrelse ställde sig bakom utredningens förslag och bedömningar och överlämnade dem till riksdagen för bedömning och beslut (förs. 1998/99:RfK3). Konstitutionsutskottet delade de skäl som utredningen anfört och ställde sig bakom förvaltningsstyrelsens förslag om en höjning av arvodet och om Riksdagens arvodesnämnds verksamhet (bet. 1998/99:KU1 s. 10 f.).

Enligt nu gällande ordning har talmannen rätt till ett arvode som motsvarar arvodet till statsministern. Detta framgår av 2 kap. 1 § i 1994 års ersättningslag. Av 3 kap. 1 § samma lag följer att arvode ska betalas till en ledamot månadsvis med ett belopp som fastställs av Riksdagens arvodesnämnd. Arvodet uppgår för närvarande till 63 800 kronor. Tilläggsarvode lämnas för uppdrag som vice talman och ordförande eller vice ordförande i utskott. Dessutom utgår enligt 1989 års arvodeslag arvoden för vissa uppdrag.

Uttalandena som gjordes i anslutning till 1998 års översyn av arvodesystemet ligger till grund för Riksdagens arvodesnämnds beslut att fastställa arvodets storlek.

Framställningen

Förslaget till ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter innebär inga ändringar i sak vad gäller riksdagsledamöternas arvoden eller formerna för hur dessa bestäms. Däremot föreslås språkliga och redaktionella ändringar.

Motionerna

Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) anför i motion 2016/17:53 yrkande 1 att riksdagsstyrelsen i samarbete med bl.a. Riksdagens arvodesnämnd ska ta fram ett förslag till arbetsbeskrivning med tillhörande ersättningstrappa för ledamöterna. Motionärerna understryker att det i nuvarande ersättningssystem saknas en koppling mellan en ledamots faktiska arbetsinsats och ersättningens storlek. För att göra det lättare för både ledamöter och väljare att mäta och värdera varje ledamots arbetsinsats bör det därför upprättas en standardiserad arbetsbeskrivning för ledamöterna. Med utgångspunkt i en sådan beskrivning skulle det sedan vara möjligt att utarbeta en ersättningstrappa med olika nivåer. Enligt motionärerna borde ersättningen kunna jämkas nedåt om en ledamot inte uppfyller förväntningarna som de kommer till uttryck i arbetsbeskrivningen.

I motion 2016/17:263 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) anføres att riksdagsledamöterna jämfört med de flesta inom väljarkåren har mycket hög månadsersättning, vilket enligt motionärerna riskerar att skapa en förtroendeklyfta mellan ledamöterna och det folk de representerar. Motionärerna anser att det vore rimligt med ett arvode motsvarande ett prisbasbelopp per månad. Att knyta arvodet till prisbasbeloppet skulle föra med sig att arvodet inte skulle vara föremål för ständig diskussion och årliga beslut. I motionen begärs ett tillkännagivande om att riksdagsstyrelsen ska utreda frågan om att knyta arvodet till prisbasbeloppet (yrkande 1). I motionen framhålls vidare att de tilläggsarvoden som utgår för vissa uppdrag, exempelvis till en utskottsordförande och en vice ordförande i ett utskott, är en onödig utgift för staten och att arvoden borde avskaffas. Enligt motionärerna skulle dessa ledamöter i stället för att få ett extra arvode kunna avlastas arbete inom respektive parti. I motionen begärs ett tillkännagivande om att riksdagsstyrelsen ska utreda frågan om att avskaffa dessa arvoden (yrkande 2).

I motion 2015/16:2182 yrkar Lise Nordin m.fl. (MP) att riksdagsarvodet per månad ska motsvara ett prisbasbelopp, dvs. 44 300 kronor (yrkande 1) och att extraarvoden för uppdrag inom riksdagen ska avskaffas (yrkande 2). Motionärerna anför att dagens riksdagsarvode är högt. Detta riskerar dels att locka ledamöter att sitta allt längre i riksdagen, dels att man som ledamot jämför sig mer med en mindre grupp högavlönade i samhället i stället för med den stora majoriteten låg- och medelinkomsttagare. Med sänkta arvoden skulle dessutom statskassan spara omkring 75 miljoner kronor årligen. Motionärerna anför också att det inte är lämpligt att riksdagen pekar ut vissa riksdagsuppdrag som mer ansvarsfulla än andra genom att betala extraarvoden för exempelvis möten i EU-nämnden eller uppdrag i utskottens presidier. Alla ledamöter har samma ansvar i det demokratiska systemet och bör därför enligt motionärerna få samma arvode.

Jonas Jacobsson Gjörtlér (M) begär i motion 2015/16:77 yrkande 2 att systemet för bestämmande av riksdagsledamöternas arvode ska ändras. Motionären anför att riksdagsledamöternas arvode borde knytas till vad

respektive ledamot tjänade innan han eller hon påbörjade riksdagsuppdraget. Riksdagsuppdraget är ett förtroendeuppdrag, och förtroende får man enligt motionären framför allt genom de erfarenheter man samlat på sig innan man blev vald. Därför är det rimligt att arvodets storlek kopplas till vad man har gjort tidigare. Arvodet bör omvandlas till ett symboliskt, relativt lågt grundarvode. Därutöver bör ledamöterna ersättas för förlorad arbetsförtjänst.

En begäran om ett motsvarande tillkännagivande finns i motion 2016/17:1265 yrkande 2 av Jonas Jacobsson Gjörtlér (M).

Anna Hagwall (SD) anför i motion 2016/17:691 yrkande 2 att valbarheten grundar sig på den arbetslivserfarenhet man har innan man blir förtroendevald, och hon begär ett tillkännagivande om att arvodet för riksdagsledamöterna ska motsvara den inkomst ledamoten förlorar.

Johnny Skalin (SD) begär i motion 2015/16:1818 att arvodet för riksdagsledamöter sänks. Ett rimligt grundarvode kunde enligt motionären vara 90 procent av prisbasbeloppet. Ett kompletterande arvode för tjänstgöring som ledamot och ordförande i utskott bör därutöver utredas, för att fördela arvodet efter ansvar och arbetsfördelning. Ett motsvarande yrkande förs fram i motion 2016/17:2310 av Johnny Skalin (SD).

I motion 2015/16:3110 av Markus Wiechel (SD) framhåller motionären att riksdagsarbetet ser olika ut för olika ledamöter, beroende på hur många uppdrag och hur stort ansvar ledamoten har. Motionären anser att det ska göras en översyn av lagstiftningen i syfte att införa ett tvådelat arvodessystem med en fast del och en del som grundas på ledamotens arbetsbelastning. Samma motionär har ett liknande yrkande i motion 2016/17:2259.

Johan Nissinen (SD) yrkar i motion 2015/16:1856 att det bör införas en ordning som innebär att riksdagsledamöternas arvode, i likhet med vad som gäller för kommunalråd, bara höjs en gång efter varje val och inte varje år. I motion 2016/17:786 av Johan Nissinen (SD) framförs ett motsvarande yrkande.

Jeff Ahl (SD) framhåller i motion 2015/16:120 yrkande 2 i denna del vikten av kompetenta lärare i skolan och begär ett tillkännagivande om att riksdagsledamöternas löner ska frysas på nuvarande nivå till dess att lärarnas genomsnittliga lön i grund- och gymnasieskolan uppgår till hälften av riksdagsledamöternas arvode.

I motion 2016/17:2581 yrkande 1 anför Jeff Ahl (SD) att de nominella lönerna för gruppen arbetare har ökat med 57 procent från 1998 till 2015, samtidigt som riksdagsledamöternas arvode har ökat med 73 procent under samma tid. Motionären anser därför att riksdagsledamöternas arvode bör frysas till dess att den reella skillnaden mellan de två grupperna är samma som den var 1998. Därefter bör ledamöternas arvode följa reallöneökningen för gruppen arbetare. I motionen anför vidare att riksdagsledamöter med extra ansvarsområden, exempelvis en gruppleddare eller utskottsordförande, ska kunna tillerkännas en arvodesnivå som uppgår till maximalt 1,1 gånger det arvode som en vanlig ledamot har. Motionären begär ett tillkännagivande i enlighet med det anförda.

Tidigare behandling

Konstitutionsutskottet har tidigare vid ett flertal tillfällen behandlat motsvarande och liknande motionsyrkanden om formerna för fastställande av riksdagsledamöternas arvoden och arvodenas storlek. Utskottet har då framhållit att frågan om arvodenas storlek och hur de ska bestämmas har varit föremål för ingående bedömningar och att olika system för bestämningen av arvodet har prövats. Utskottet har vidare uttalat att ordningen med en fristående nämnd som fastställer arvodet, till skillnad från en ordning där riksdagsledamöterna själva bestämmer sina arvoden, fungerat väl och att den ordningen borde kunna ses som den långsiktiga lösning som arvodesfrågan behöver (se bet. 2002/03:KU19). Utskottet har därefter vidhållit detta ställningstagande (se bl.a. bet. 2004/05:KU29, bet. 2006/07:KU4, bet. 2010/11:KU19, bet. 2012/13:KU17 och bet. 2013/14:KU15). Senast behandlades frågeställningen i januari 2015 i betänkande 2014/15:KU6. Också då vidhöll utskottet sina tidigare ställningstaganden. Utskottet hänvisade även till den då nyligen avslutade översynen av riksdagsledamöternas ekonomiska villkor och till att utredaren inte funnit skäl att lämna några förslag om ändrade regler för fastställande av arvoden.

Vad gäller de uppdrag som ersätts enligt arvodeslagen har utskottet pekat på att dessa uppdrag är sådana som tillkommer utöver det ordinarie riksdagsuppdraget och som ofta medför ett betydande merarbete i fråga om ansvar, inläsningsarbete och tidsåtgång. Utskottet har därför ansett att det mot den bakgrunden är motiverat med de särskilda arvoden som betalas för uppdragen (se bl.a. bet. 2005/06:KU33, bet. 2006/07:KU4, bet. 2012/13:KU17 och bet. 2014/15:KU6).

Utskottets ställningstagande

Utskottet erinrar om att det i såväl 1994 års ersättningslag som den nu föreslagna och av utskottet tillstyrkta lagen om ersättning till riksdagens ledamöter saknas bestämmelser om arvodets storlek. Lagförslaget bygger i denna del på att arvodet, liksom tidigare, bestäms av Riksdagens arvodesnämnd. Konstitutionsutskottet har tidigare vid flera tillfällen ställt sig bakom denna ordning med en nämnd som är fristående från riksdagen och som bestämmer arvodets storlek. Utskottet vidhåller denna uppfattning och kan alltså inte ställa sig bakom de förslag till tillkännagivanden om förändringar av systemet för att bestämma arvodet som förts fram av motionärerna.

Utskottet vidhåller även att det är motiverat med särskilda arvoden och tilläggsarvoden för vissa uppdrag utöver det ordinarie riksdagsuppdraget. Ordningen med sådana arvoden bör således behållas.

Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet motion 2016/17:53 yrkande 1, 2015/16:77 yrkande 2, 2015/16:120 yrkande 2 i denna del, 2015/16:1818, 2015/16:1856, 2015/16:2182 yrkandena 1 och 2, 2015/16:3110, 2016/17:263, 2016/17:691 yrkande 2, 2016/17:786,

2016/17:1265 yrkande 2, 2016/17:2259, 2016/17:2310 och 2016/17:2581 yrkande 1.

Utskottens och riksdagsledamöternas resor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utskottens och riksdagsledamöternas resor.

Bakgrund och gällande ordning

Tidigare gällde enligt 4 kap. 19 § riksdagsordningen att utskotten skulle samråda med riksdagsstyrelsen innan de beslutade om utlandsresor. Bestämmelsen togs bort i samband med översynen av riksdagsordningen (framst. 2013/14:RS3, bet. 2013/14:KU46). I förarbetena anges att bestämmelsen sedan länge inte tillämpades på det sätt som den var utformad (s. 89 i framställningen).

Närmare bestämmelser om utskottens utrikes resor finns i riksdagsstyrelsens föreskrift (2012:1) om utskottens och EU-nämndens utrikes resor. Av föreskriften framgår att riksdagsstyrelsen för varje valperiod fastställer de ekonomiska ramarna för utskottens och EU-nämndens utrikes resor och att de inom dessa ekonomiska ramar själva beslutar om sina resor (1 och 2 §§). Efter varje resa ska det ges in en kortfattad skriftlig redogörelse för resan till Riksdagsförvaltningen. Redogörelsen ska lämnas inom tre månader efter det att resan avslutades och innehålla uppgifter om resmål, syftet med resan, tidpunkt för resan, och en kort sammanfattande beskrivning av programmet och erfarenheterna av resan (3 och 4 §§). En gång efter varje valperiod ska Riksdagsförvaltningen genomföra en uppföljning av utskottens och EU-nämndens resor utifrån inlämnade redogörelser och kostnader för resorna. Information om uppföljningen ska lämnas till riksdagsstyrelsen (5 §).

Med anledning av införandet den nuvarande riksdagsordningen avskaffades bestämmelserna i föreskriften om att ett utskott som avsåg att göra en utrikes resa skulle lämna in en föransmälan om resan till riksdagsstyrelsen. Denna föransmälan skulle innehålla uppgifter om resmål, syftet med och tidpunkten för resan, samt beräknade kostnader.

Våren 2013 gjordes det på riksdagsdirektörens uppdrag en utvärdering av utskottens och EU-nämndens utrikes resor under 2010–2013. Utvärderingen redovisades i en rapport i juni 2013 (dnr 696-2012/13). I rapporten konstaterades bl.a. att en majoritet av de riksdagsledamöter och tjänstemän som intervjuats inom ramen för utvärderingen ansåg att någon form av dokumentation av resorna var värdefull, men att den typ av redogörelse som tidigare brukade lämnas inte var ändamålsenlig. I stället för omfattande och detaljerade beskrivningar av genomförda studiebesök m.m. efterlystes analyser av och sammanfattande omdömen om resans resultat. En ny typ av

reserapporter skulle enligt rapporten t.ex. kunna innehålla en redogörelse för syftet med resan och fokusera på en sammanfattande analys av de mest väsentliga lärdomarna och erfarenheterna. En kort sammanfattning av genomförda programpunkter, kontaktuppgifter om personer och institutioner m.m. skulle kunna lämnas i en bilaga. Reserapporterna skulle kunna offentliggöras tillsammans med annan dokumentation om resorna. Ett offentliggörande av reserapporterna skulle i väsentlig grad öka öppenheten och stärka legitimiteten kring utskottsresorna.

Närmare bestämmelser om servering av alkohol vid representation finns i Riksdagsförvaltningens föreskrift (2011:6) om representation. Om alkohol serveras i samband med representation ska det, enligt 4 §, ske med återhållsamhet. Spritdrycker ska undvikas och får inte förekomma i samband med intern representation. Alkohol fria alternativ av olika slag ska finnas tillgängliga. Därutöver gäller även Riksdagsförvaltningens alkoholpolicy.

Framställningen

I framställningen föreslås ett förtydligande i den nya ersättningslagen som innebär att val av färdmedel ska väljas med hänsyn till kostnads-, tids- och miljöaspekter inte bara vid inrikes resor utan även vid utrikes resor.

Framställningen innehåller inga förslag eller bedömningar som innebär någon ändring av regleringen av utskottens och EU-nämndens utrikes resor.

Motionerna

Lise Nordin och Annika Hirvonen (båda MP) yrkar i motion 2015/16:2180 att föreskrifterna för utskottens utrikes resor ska förtydligas så att det framgår att resans innehåll ska prioriteras framför resmålet (yrkande 1). Dessutom begärs det ett förtydligande om att utgångspunkten ska vara att en resa ska ha hög relevans för utskottets arbete (yrkande 2). Vidare yrkas att rutinerna för och hanteringen av utskottens föransökningsmaterial inför en resa bör ses över (yrkande 3), att kravet på en reseberättelse efter resans slut ska återinföras (yrkande 4) och att utskotten bör eftersträva en allsidig information om studieämnet, speciellt när de studerar frågor där det finns tydligt olika uppfattningar (yrkande 5). Slutligen yrkas att det ska vara en återhållsam tillgång på alkohol under resor (yrkande 6).

I motion 2015/16:954 begär Johan Hultberg (M) ett tillkännagivande om att riksdagsledamöter när de bokar tjänsteresor ska få ett kvitto som redovisar de koldioxidutsläpp resan orsakar (yrkande 1). Vidare begär motionären ett tillkännagivande om att det ska tas fram ett system för klimatkompensation för riksdagsledamöters flygresor som inte omfattas av EU:s utsläppshandel (yrkande 2).

Pågående arbete

Mellan åren 2008 och 2011 klimatkompensterade riksdagen för ledamöters och anställdas flygresor. Riksdagsdirektören beslutade i september 2012 att klimatkompensationen skulle upphöra. Skälet till det var att resor inom EU ingår i EU:s system för utsläppshandel och att det således fanns ett ekonomiskt styrmedel även för flygresor. I mars 2016 gav riksdagsdirektören i uppdrag åt Riksdagsförvaltningen att ta fram ett underlag för beslut om införande av klimatkompensation för riksdagsledamöters och anställdas flygresor utanför EU samt förslag till genomförande. Uppdraget redovisades den 25 maj 2016 i promemorian Utredning av klimatkompensation för resor utanför EU (dnr 1733-2015/16). I promemorian anförts att det finns goda skäl att klimatkompenjera för tjänstemäns och ledamöters resor utanför Europa. Utredningen föreslår att riksdagen ska upphandla en konsult som kan utföra klimatkompensation för riksdagens räkning och att statistiken från den resebyrå som Riksdagsförvaltningen anlitar då ska kunna användas. Inom Riksdagsförvaltningen pågår för närvarande arbete med att förbereda införandet av klimatkompensation under 2017 eller 2018.

Utskottets tidigare ställningstaganden

Konstitutionsutskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden rörande utskottens utrikes resor, exempelvis våren 2013 i betänkande 2012/13:KU17. Utskottet konstaterade därvid att föreskrifterna om utskottens resor och representation nyligen hade setts över och att erfarenheterna av de nya bestämmelserna var begränsade. Vidare hänvisades till då pågående översynsarbete, dels av bestämmelserna om ledamöternas ekonomiska villkor, dels av utskottens och EU-nämndens utrikes resor. Utskottet ansåg att resultaten av dessa arbeten inte borde föregripas och avstyrkte motionsyrkandena. Med anledning av ett motionsyrkande om att återinföra ett krav på reseberättelser uttalade utskottet våren 2014 i betänkande 2013/14:KU15 att någon form av skriftlig dokumentation av ett utskotts resa fyller en värdefull funktion. Detta gällde enligt utskottet inte minst för att utskottet och andra ska kunna dra nytta av den ökade kunskap och de erfarenheter en resa medför. Utskottet såg emellertid inte att det då var nödvändigt med ett tillkännagivande om ändrade föreskrifter.

Senast behandlades motsvarande spørsmål om utskottens utrikes resor våren 2015 i betänkande 2014/15:KU6. Utskottet vidhöll då sina tidigare ställningstaganden och hänvisade därutöver till att behandlingen av den då aviserade framställningen med förslag till ny lag om ersättning till riksdagens ledamöter inte borde föregripas.

Vad gäller frågan om alkoholkonsumtion under utskottsresor har konstitutionsutskottet tidigare uttalat att både staten och kommunerna bör visa stor återhållsamhet vid alkoholserving vid representation. Utskottet har även framhållit vikten av att det, i de fall alkohol serveras, alltid finns alkoholfria alternativ av god kvalitet. Något initiativ från riksdagen har inte ansetts

nödvändigt (se bet. 2002/03:KU23, bet. 2006/07:KU12, bet. 2010/11:KU19 och bet. 2012/13:KU17).

Motionsyrkanden om införande av klimatkompensation och redovisning av koldioxidutsläpp vid bokning av utrikes resor avstyrktes av utskottet våren 2014 i betänkande 2013/14:KU15. Utskottet pekade på att beslutanderätten i dessa frågor i första hand ligger hos Riksdagsförvaltningens ledning och erinrade om de kanaler som finns för att framföra synpunkter till ledningen, exempelvis ledamotsrådet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sina tidigare ställningstaganden när det gäller de frågor som tas upp i motion 2015/16:2180 och kan inte se att det finns skäl för riksdagen att nu vidta någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena.

Vad gäller motion 2015/16:954 kan utskottet konstatera att det pågår arbete inom Riksdagsförvaltningen som ligger väl i linje med motionärens önskemål. Inte heller i dessa frågor finns det enligt utskottets mening skäl för riksdagen att rikta något tillkännagivande till riksdagsstyrelsen.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2015/16:954 och 2015/16:2180.

Inkomstgaranti och omställningsstöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om riksdagsledamöternas inkomstgaranti och omställningsstöd.

Bakgrund och gällande ordning

År 1968 infördes en ordning med visstidspension för ledamöter som avgick före 65 års ålder och som fyllt 50 år vid avgången och tillhört riksdagen i minst sex år. De som inte var berättigade till pension men som tjänstgjort i minst tre år hade rätt till avgångsersättning med högst tolv månadsarvoden. Detta system ersattes 1988 med en rätt till inkomstgaranti. Garantin innebar att en ledamot som tjänstgjort minst tolv riksdagsår hade rätt att vid sin avgång få 66 procent av ledamotsarvudet. Garantin skulle minskas om den avgångna ledamoten hade en förvärvsinkomst. För ledamöter som tjänstgjort kortare tid än tolv år eller som inte fyllt 40 år var garantin begränsad till storlek och tid.

Vid tillkomsten av 1994 års ersättningslag togs det in bestämmelser om inkomstgaranti i den nya lagen som i huvudsak motsvarar vad som gällde enligt 1988 års lagstiftning. Det infördes dock begränsningar i ersättningens storlek och garantitidens längd samt vissa ändringar vad gäller rätten till inkomstgaranti vid tjänstledighet och annan frånvaro. Genom lagändringar som trädde i kraft den 1 maj 2014 reviderades regelverket på ett

genomgripande sätt. Reformen innebar att det i dagsläget finns två parallella system för avgångsförmåner: dels det tidigare systemet med inkomstgaranti, dels ett nytt system med ekonomiskt omställningsstöd.

Inkomstgarantin gäller för de ledamöter som har valts in i riksdagen eller trätt in som ersättare före valet till riksdagen 2014 och för de ledamöter som har valts in genom valet 2014 eller inträder senare, om han eller hon tidigare har varit ledamot av riksdagen och har ett beslut om inkomstgaranti, såvida garantitiden inte har löpt ut vid återinträdet. Systemet innebär i stora drag att riksdagen under vissa förutsättningar garanterar den avgångna ledamoten en viss månadsinkomst motsvarande 80 procent av ledamotsarvodet jämte vissa tilläggsarvoden. Beloppet reduceras fr.o.m. det andra året efter avgången.

Systemet för omställningsstöd är tillämpligt på ledamöter som inte omfattas av reglerna om inkomstgaranti. Omställningsstödet består av två delar: dels ett ekonomiskt stöd under en kortare tid, dels åtgärder för att göra det lättare för ledamoten att övergå till yrkesverksamhet, exempelvis kompletterande utbildning, karriärplanering, arbetsplatsintroduktion, starta-eget-kurser och coachning. Riksdagen upphandlar dessa tjänster av särskilda företag och tillhandahåller dem alltså inte själv. Grundkravet för att få del av omställningsstödet är att ledamoten har tjänstgjort i riksdagen under en sammanhängande tid av minst ett år. Det ekonomiska stödet gäller då i tre månader. Som längst gäller stödet i två år om ledamoten vid avgången har en sammanlagd tjänstgöringstid på minst åtta år. I övrigt är stödets längd beroende av den sammanlagda tjänstgöringstiden i riksdagen. Såväl det ekonomiska stödet inom omställningsstödet som inkomstgarantin kan jämkas, dvs. dras in, helt eller delvis.

Framställningen

I framställningen föreslås att nuvarande bestämmelser om inkomstgaranti och omställningsstöd ska tas in i den nya ersättningslagen med vissa språkliga och redaktionella ändringar. Enligt förslaget ska dock Riksdagens arvodesnämnd i stället för Statens tjänstepensionsverk i fortsättningen besluta om eftergift vid återkrav

Motionerna

Jeff Ahl (SD) understryker i motion 2015/16:2031 yrkande 1 vikten av att riksdagsledamöter inte har mer förmånliga villkor än andra medborgare. En ledamot som lämnar riksdagen bör därför omfattas av reglerna om uttag av arbetslöshetsersättning, dvs. med regler för tak, avtrappning och antal dagar då stöd lämnas. Motionären begär ett tillkännagivande om detta.

I motion 2016/17:2580 av Jeff Ahl (SD) yrkande 1 finns en begäran om ett motsvarande tillkännagivande.

Utskottets ställningstagande

Systemet med inkomstgaranti har nyligen varit föremål för en genomgripande reform, varvid ordningen med omställningsstöd införts för ledamöter som väljs in i riksdagen vid eller efter valet 2014. Utskottet är inte berett att nu förorda motionärens förslag till ändringar i det nuvarande systemet och avstyrker motionerna 2015/16:2031 yrkande 1 och 2016/17:2580 yrkande 1.

Reservationer

1. Ny lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen, punkt 2 (SD)

av Jonas Millard (SD) och Fredrik Eriksson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen och ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Därmed bifaller riksdagen framställning 2015/16:RS7 punkt 2 och bifaller delvis motion

2016/17:53 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi vill framhålla betydelsen av att antalet arbetsplatser som respektive partigrupp har tillgång till liksom storleken på stödet till partigrupperna för dels kostnaderna för de politiska sekreterarna, dels riksdagsledamöternas utrikes resor och språkutbildning bestäms i lag och att beslutanderätten således inte delegeras till Riksdagsförvaltningen. Utformningen och storleken på stödet till partigrupperna är en demokratisk fråga av stor vikt som inte ska kunna påverkas av ändrade majoritetsförhållanden eller andra tillfälliga förändringar. En lagreglering av dessa frågor innebär vidare transparens, öppenhet, insyn och trohet i systemet som bidrar till reglernas hållbarhet och förutsebarhet. Enligt vår uppfattning torde det också ha betydelse för väljarnas förtroende för det politiska systemet att den här typen av frågor bestäms i lag av de folkvalda och inte genom myndighetsbeslut. Att besluten fattas genom en tillämpningsföreskrift ändrar inte den saken.

Riksdagsstyrelsen bör omgående återkomma till riksdagen med ett förslag som innebär att delegationen till Riksdagsförvaltningen tas bort och de aktuella frågorna regleras i den nya lagstiftningen.

2. Riksdagsledamöternas arvode, punkt 4 (SD)

av Jonas Millard (SD) och Fredrik Eriksson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:53 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) yrkande 1 och avslår motionerna

2015/16:77 av Jonas Jacobsson Gjörtlér (M) yrkande 2,

2015/16:120 av Jeff Ahl (SD) delyrkande 2,

2015/16:1818 av Johnny Skalin (SD),

2015/16:1856 av Johan Nissinen (SD),

2015/16:2182 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2015/16:3110 av Markus Wiechel (SD),

2016/17:263 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2016/17:691 av Anna Hagwall (SD) yrkande 2,

2016/17:786 av Johan Nissinen (SD),

2016/17:1265 av Jonas Jacobsson Gjörtlér (M) yrkande 2,

2016/17:2259 av Markus Wiechel (SD),

2016/17:2310 av Johnny Skalin (SD) och

2016/17:2581 av Jeff Ahl (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Ersättningen till riksdagsledamöterna saknar i dag koppling till ledamöternas faktiska arbetsinsats. Exempelvis kan en politisk vilde som inte deltar i riksdagsarbetet få lika mycket ersättning som hårt arbetande ledamöter. Det finns visserligen en viss differentiering i ersättningen i och med att det utgår tilläggsarvoden och särskilda arvoden för vissa uppdrag. Uppdraget som utskottsordförande är ett exempel på det. Den differentieringen är dock rudimentär och tar ingen hänsyn till ledamöternas totala arbetsinsats. Här finns alltså utrymme för utveckling. För att det ska vara möjligt krävs dock att det finns något att jämföra med. Ett sätt att kunna göra det vore att ta fram en standardiserad arbetsbeskrivning för riksdagsledamöterna. Arbetsbeskrivningen bör knytas till en ersättningstrappa med olika ersättningsnivåer. Skulle det visa sig att en ledamot inte lever upp till förväntningarna enligt arbetsbeskrivningen borde man kunna jämka ersättningen nedåt i motsvarande utsträckning. Riksdagsförvaltningen bör, i samråd med bl.a. Riksdagens arvodesnämnd, ta fram en sådan arbetsbeskrivning jämte ersättningsnivåer.

3. Riksdagsledamöternas arvode, punkt 4 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2182 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 samt

2016/17:263 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna

2015/16:77 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) yrkande 2,

2015/16:120 av Jeff Ahl (SD) delyrkande 2,

2015/16:1818 av Johnny Skalin (SD),

2015/16:1856 av Johan Nissinen (SD),

2015/16:3110 av Markus Wiechel (SD),

2016/17:53 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD) yrkande 1,

2016/17:691 av Anna Hagwall (SD) yrkande 2,

2016/17:786 av Johan Nissinen (SD),

2016/17:1265 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) yrkande 2,

2016/17:2259 av Markus Wiechel (SD),

2016/17:2310 av Johnny Skalin (SD) och

2016/17:2581 av Jeff Ahl (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Riksdagsledamöterna har höga arvoden, och arvodet höjs dessutom ofta. Arvodet överstiger därmed vad de flesta inom väljarkåren tjänar, och detta riskerar att skapa en förtroendeklyfta mellan de förtroendevalda och det folk de representerar. Ett sätt att begränsa arvodets utveckling mot ännu högre belopp vore att knyta arvodesbeloppet till prisbasbeloppet. Detta skulle dessutom innebära att arvodet inte skulle bli föremål för ständiga diskussioner och nya årliga beslut. En lämplig nivå på arvodet vore 100 procent av prisbasbeloppet. Utöver de redan höga arvoden betalas extra arvoden för vissa uppdrag inom riksdagen. Det rimliga vore att man inom partierna fördelade arbetet så att de ledamöter som innehar sådana uppdrag i motsvarande utsträckning avlastas när det gäller andra delar av riksdagsuppdraget så att arbetsbördan blir likvärdig för alla och extraarvoden kan avskaffas. Vi anser att riksdagsstyrelsen ska låta utreda hur man kan införa en ordning som innebär att arvodet knyts till prisbasbeloppet och att extraarvoden avskaffas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Framställningen

Framställning 2015/16:RS7 Ny ersättningslag och lag om stöd till partigrupperna:

1. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ersättning till riksdagens ledamöter.
2. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.
3. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.
4. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.
5. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.
6. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).
7. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.
8. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.
9. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden.
10. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd.
11. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd.

Följdmotionen

2016/17:53 av Fredrik Eriksson och Jonas Millard (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagsstyrelsen i samarbete med berörda parter ska arbeta fram ett förslag till arbetsbeskrivning med tillhörande ersättningstrappa för ledamöterna och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avslå riksdagsstyrelsens förslag att antalet arbetsplatser och stödet till utrikes

resor, språkutbildning och de politiska sekreterarna ska beslutas av Riksdagsförvaltningen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:77 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersättningssystemen för riksdagsledamöter bör ändras och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2015/16:120 av Jeff Ahl (SD):

Del 2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frysa statsrådets och riksdagsledamöternas löner på nuvarande nivå fram till dess att lärarnas snittlön i grund- och gymnasieskolan är hälften av en riksdagsledamots lön och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser riksdagsledamöternas löner

2015/16:954 av Johan Hultberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utarbeta ett system så att riksdagens ledamöter vid bokning eller redovisning av resor får ett kvitto över de koldioxidutsläpp som resorna orsakar eller har orsakat och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utarbeta ett system som syftar till att klimatkompensera för de flygresor som riksdagens ledamöter genomför och som inte omfattas av EU:s utsläppshandel och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2015/16:1818 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana arvodesnämnden att sänka grundarvodet för riksdagsledamöter och att arvodessystemet för utskotten och EU-nämnden bör ses över och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2015/16:1856 av Johan Nissinen (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riksdagsledamöternas arvoden och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2015/16:2031 av Jeff Ahl (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avgångna riksdagsledamöter ska omfattas av samma villkor som

medborgare med a-kassa, och riksdagen tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2015/16:2180 av Lise Nordin och Annika Hirvonen (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga föreskrifterna för utrikesresor så att resans innehåll prioriteras framför resmålet och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det verkligen är hög relevans för utskottens arbete som är utgångspunkten för utskottens resor och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över rutinerna kring hanteringen och bedömningen av utskottens föransmälningar inför en resa och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra kravet om reseberättelse efter resans slut och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man bör eftersträva en allsidig information om studieämnet för utskottens resor, speciellt när man studerar frågor där det finns tydligt olika uppfattningar, och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om alkohol vid utskottens utrikesresor och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2015/16:2182 av Lise Nordin m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur riksdagsledamöternas arvoden kan låsas till 100 procent av ett prisbasbelopp per månad och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa extraarvoden till riksdagens ledamöter för olika uppdrag inom riksdagen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2015/16:3110 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett nytt tvådelat arvodessystem för riksdagsledamöter där en del grundar sig på arbetsbelastning och den andra ligger fast och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:263 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagsstyrelsen bör utreda frågan om att binda nivån på riksdagsledamöternas grundarvode till 100 procent av ett prisbasbelopp per månad och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagsstyrelsen bör utreda hur de extra ersättningar som finns för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet kan avskaffas och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2016/17:691 av Anna Hagwall (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arvodet för riksdagsledamöter ska motsvara förlorad inkomst och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2016/17:786 av Johan Nissinen (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riksdagsledamöternas arvoden och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2016/17:1265 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersättningssystemen för riksdagsledamöter bör ändras och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2016/17:2259 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett nytt tvådelat arvodessystem för riksdagsledamöter där en del grundar sig på arbetsbelastning och den andra ligger fast, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2310 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana arvodesnämnden att sänka grundarvode för riksdagsledamöter och att arvodesystemet för utskotten och EU-nämnden bör ses över och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2016/17:2580 av Jeff Ahl (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avgångna riksdagsledamöter ska omfattas av samma villkor som medborgare med a-kassa och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2016/17:2581 av Jeff Ahl (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frysa riksdagsledamöternas arvodesnivåer till dess att den reella skillnaden blir densamma som 1998 och därefter låsa framtida ökningar av arvoden till hur reallöneökningen för gruppen arbetare utvecklar sig, och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

BILAGA 2

Riksdagsstyrelsens lagförslag

1 Förslag till lag om ersättning till riksdagens ledamöter

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning till talmannen, riksdagens ledamöter och ersättare. Bestämmelserna avser

- ersättning till talmannen (2 kap.),
- arvode till ledamöter och ersättare (3 kap.),
- resekostnadsersättning (4 kap.),
- traktamente (5 kap.),
- övernattningsbostad (6 kap.),
- arbetsrum, introduktion, vidareutbildning samt teknisk och elektronisk utrustning (7 kap.),
- barnverksamhet (8 kap.),
- ålderspension (9 kap.),
- sjukpension (10 kap.),
- efterlevandepension (11 kap.),
- inkomstgaranti (12 kap.),
- omställningsstöd (13 kap.),
- försäkring, rehabilitering och företagshälsovård (14 kap.), och
- överklagande (15 kap.).

Definitioner

2 § I lagen avses med

1. *prisbasbelopp*: prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken,
2. *förhöjt prisbasbelopp*: det förhöjda prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 8 §§ socialförsäkringsbalken,
3. *inkomstbasbelopp*: inkomstbasbeloppet enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken,
4. *inkomstindex*: inkomstindex enligt 58 kap. 10–12 §§ socialförsäkringsbalken,
5. *balansindex*: balansindex enligt 58 kap. 22–24 §§ socialförsäkringsbalken, och

6. *Europaparlamentets ledamotsstadga*: Europaparlamentets beslut av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga (2005/684/EG, Euratom).

3 § Med ett helt år avses i lagen 365 dagar. Om viss tid inte kan tillgodoräknas som ett helt år vid beräkningen av antalet hela år ska den tiden ändå anses som ett helt år, om tiden uppgår till minst 270 dagar.

Rätt till ersättning

4 § En ledamot har rätt till ersättning enligt denna lag.

5 § En ersättare har rätt till ersättning på samma sätt som en ledamot, om det inte anges något annat i lagen.

6 § Lagen gäller även för talmannen, om det inte anges något annat i lagen eller annat framgår av sammanhanget.

Tid som ersätts

7 § Bestämmelserna i 3–5, 7 och 14 kap. ska tillämpas från och med den dag då ledamoten tillträder sitt uppdrag till och med 30 dagar efter det att uppdraget upphör.

Bestämmelserna i 4 kap. 2, 5 och 9 §§ och 5 kap. 1, 4 och 5 §§ ska dock,
– i fråga om en nyvald ledamot som tillträder sitt uppdrag i samband med ett riksdagsval, tillämpas från och med den dag då Valmyndigheten fördelat mandatet och fastställt vilka kandidater som valts till ledamöter, och
– i fråga om en nyvald ledamot som utses enligt 14 kap. 18 § vallagen (2005:837), tillämpas från och med den dag då Valmyndigheten utser honom eller henne till ledamot.

Bestämmelserna i 8 kap. ska tillämpas från och med den dag då ledamoten tillträder sitt uppdrag till och med den dag då uppdraget upphör.

8 § För en ersättare för en annan ledamot än talmannen eller ett statsråd eller en statssekreterare, tillämpas 3–5, 7, 8 och 14 kap. endast för den tid som ersättaren enligt bevis utfärdat av Riksdagsförvaltningen ska fullgöra uppdraget. Om uppdraget upphör tidigare än vad som anges i beviset tillämpas dock 8 kap. fram till och med den dag då uppdraget upphör och 3–5, 7 och 14 kap. till och med 30 dagar efter den dag då uppdraget upphör, dock längst till och med den dag som anges i beviset.

Bestämmelserna i 4 kap. 2, 5 och 9 §§ och 5 kap. 1, 4 och 5 §§ tillämpas från och med den dag då Riksdagsförvaltningen utfärdar bevis om att ersättaren ska fullgöra ett uppdrag som ledamot.

Ersättning under ledighet

9 § En ledamot som har beviljats ledighet från sitt uppdrag under minst en månad i följd har rätt till ersättning för den tiden om skälet till ledigheten är offentligt uppdrag, militärtjänstgöring, sjukdom eller något annat förhållande som omfattas av bestämmelserna om rätt till ledighet för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Med ett offentligt uppdrag avses ett uppdrag som ges av riksdagen eller regeringen eller av någon annan efter bemyndigande av riksdagen eller regeringen. En anställning utgör inte ett offentligt uppdrag.

Ersättning lämnas inte för tid då en ledamot är statsråd eller statssekreterare.

Bemyndigande

10 § Riksförvaltningen får meddela tillämpningsföreskrifter till lagen.

Allmänna råd

11 § Riksdagsförvaltningen meddelar allmänna råd till lagen.

2 kap. Ersättning till talmannen

Talmansarvode

1 § Talmannen har rätt till ett månatligt arvode som motsvarar arvodet till statsministern.

Statlig egenpensionsförmån

2 § En talman har inte rätt att ta emot statlig egenpensionsförmån för tid då det utgår talmansarvode eller avgångsersättning på grund av uppdrag som statsråd.

3 kap. Arvode till ledamöter och ersättare

Ledamotsarvode

1 § En ledamot har rätt till ett månatligt arvode som bestäms av Riksdagens arvodesnämnd.

Tilläggsarvode

2 § En vice talman har rätt till ett månatligt tilläggsarvode som uppgår till 30 procent av ledamotsarvodet.

3 § Ordföranden i ett utskott och i EU-nämnden har rätt till ett månatligt tilläggsarvode som uppgår till 20 procent av ledamotsarvodet.

4 § En vice ordförande i ett utskott och i EU-nämnden har rätt till ett månatligt tilläggsarvode som uppgår till 15 procent av ledamotsarvodet.

Sammanträdesarvode i EU-nämnden

5 § En ledamot, suppleant och tillfällig ersättare i EU-nämnden har rätt till sammanträdesarvode för sammanträden som infaller på en måndag, en fredag och under tid då kammaren inte sammanträder. Detta gäller dock inte ordföranden och vice ordföranden i nämnden.

En suppleant i EU-nämnden som närvarar vid ett sammanträde utan att delta i de beslut som fattas under sammanträdet har rätt till sammanträdesarvode bara om nämnden beslutar det.

Riksdagsförvaltningen bestämmer arvodets storlek.

Arvode som inkomst av anställning

6 § Ledamotsarvode och tilläggsarvode ska anses som inkomst av anställning enligt socialförsäkringsbalken och lagen (1991:1047) om sjuklön. Ledamoten ska därvid anses som arbetstagare.

Arvode vid sjukfrånvaro

7 § Om en ledamot är ledig från sitt uppdrag på grund av sjukdom ska det för samma tid göras ett avdrag från arvodet och tilläggsarvodet och från andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Ledamoten har vid ledighet enligt första stycket rätt till ersättningar enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Avdrag från arvoden och betalning av ersättningarna ska göras enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. För en ledamot gäller dock att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

8 § Arvode vid föräldraledighet

Om en ledamot är föräldraledig från sitt uppdrag ska det för samma tid göras avdrag från arvodet och tilläggsarvodet och från andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Ledighet för barns födelse, vård av adoptivbarn eller ledighet med tillfällig föräldrapenning ger rätt till ersättningar enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Avdrag från arvoden och betalningen av ersättningarna ska göras enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen. För en

ledamot gäller dock att arbetsdagsavdrag är detsamma som kalenderdagsavdrag.

Arvodesavdrag på ledamotens egen begäran

9 § Om en ledamot av annat skäl än de som anges i 7 eller 8 § har beviljats ledighet för kortare tid än en månad under tid då arbetsplenum pågår, ska det på ledamotens begäran göras kalenderdagsavdrag för den tiden från arvodet och tilläggsarvodet och andra sådana fasta arvoden som avses i 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag i riksdagen, dess myndigheter och organ.

Kompensation för förlorad semester

10 § Riksdagsförvaltningen får kompensera en ersättare för förlorad semester för den del av tjänstgöringen som understiger tolv månader.

4 kap. Resekostnadsersättning

Ersättning för tjänsteresa

1 § En ledamot har rätt till ersättning för sina kostnader för tjänsteresor.

Med en tjänsteresa avses en resa som en ledamot gör som ett led i utövningen av sitt uppdrag som riksdagsledamot och som påbörjas på tjänstestället, under en pågående tjänsteresa eller på en förrättningsort samt avslutas vid tjänstestället eller på en förrättningsort.

Ledamotens bostad på folkbokföringsorten enligt folkbokföringslagen (1991:481) är att betrakta som ledamotens tjänsteställe vid tillämpningen av lagen.

Ersättning för resa före tillträdet av uppdraget

2 § Innan en nyvald ledamot har tillträtt sitt uppdrag har han eller hon rätt till ersättning för sina kostnader för

- resor för att delta i möten som ledamotens partigrupp kallar till,
- resor för att delta i Riksdagsförvaltningens introduktion till uppdraget, och
- en resa till riksdagen för att tillträda uppdraget.

Ersättning för resa vid extraordinär händelse eller av annan icke förutsedd orsak

3 § En ledamot har, även i fall som inte omfattas av 1 §, rätt till ersättning för sina kostnader för en resa som ledamoten gör för att han eller hon måste inställa sig i riksdagen på grund av en extraordinär händelse eller av någon annan

orsak som inte har kunnat förutses, under förutsättning att ledamoten inte kan använda sin biljett för resan tillbaka.

Riksdagsförvaltningen eller den som Riksdagsförvaltningen bestämmer får besluta att ersättningen även omfattar resekostnader enligt första stycket för en medföljande person som av särskilda skäl måste resa tillsammans med ledamoten.

Enskild utrikes tjänsteresa

4 § Riksdagsstyrelsen fastställer för varje valperiod ett belopp som en ledamot får använda för enskilda utrikes tjänsteresor. Medel som inte har använts till sådana tjänsteresor ska föras tillbaka till Riksdagsförvaltningen.

Resebeslut

5 § Talmannen beslutar själv om sina tjänsteresor.

Riksdagsförvaltningen eller den som förvaltningen bestämmer beslutar om en ledamots enskilda utrikes tjänsteresa till länder som inte ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, inte har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen och inte är att betrakta som potentiella kandidatländer.

En ledamot får själv besluta om övriga tjänsteresor och om resor enligt 2 och 3 §§.

Ersättningens storlek

6 § Ersättning för en tjänsteresa lämnas med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnaden för resan. Kostnaden för resa med eget fordon såsom bil, förmånsbil, motorcykel eller båt, och som en ledamot har rätt till ersättning för enligt detta kapitel, ersätts dock med ett belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

7 § Det finns bestämmelser om utrikes tjänsteresa på uppdrag av partigrupp i riksdagen i lagen (2016:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Val av färdmedel

8 § Färdmedel ska väljas med hänsyn till kostnads-, tids-, och miljöaspekter.

Reseräkning

9 § Resenären ska snarast efter en avslutad resa ge in en reseräkning till Riksdagsförvaltningen, dock senast sex månader efter det att resan avslutades.

Parkeringsplats

10 § En ledamot har i mån av tillgång rätt att använda Riksdagsförvaltningens parkeringsplatser.

5 kap. Traktamente

Rätt till traktamente

1 § En ledamot har rätt till traktamente enligt 2–6 §§ om förutsättningarna för avdrag för ökade levnadskostnader enligt 12 kap. 6 och 6 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda.

Om en nyvald ledamot eller en ersättare som avses i 1 kap. 8 § gör en resa enligt 4 kap. 2 § har han eller hon dock rätt till traktamente endast enligt 4 eller 5 §.

Dagtraktamente vid flerdygnsförrättning

2 § Dagtraktamente lämnas vid flerdygnsförrättning på annan ort i Sverige än Stockholm för varje hel dag som tagits i anspråk för förrättningen. Traktamentet motsvarar en etthundratjugondedel av prisbasbeloppet avrundat till närmaste tiotal kronor. Om förrättningen har påbörjats kl. 12.00 eller senare på avresedagen eller avslutats kl. 19.00 eller tidigare på hemresedagen utgår ett halvt dagtraktamente.

Om ledamoten fått fria måltider under en tjänsteresa ska dagtraktamentet minskas med ett belopp fastställt av Riksdagsförvaltningen, om inte måltiden obligatoriskt ingår i priset för transporten på allmänna transportmedel.

Stockholmstraktamente vid flerdygnsförrättning

3 § Vid flerdygnsförrättning i Stockholm lämnas traktamente för varje hel och halv dag som har tagits i anspråk för förrättningen (Stockholmstraktamente). Traktamentet motsvarar hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) avrundat till närmaste tiotal kronor. Stockholmstraktamente lämnas inte för dag som berättigar till dagtraktamente enligt 2 §, till utlandstraktamente enligt 6 § eller till förrättningsstillägg enligt 7 §.

Stockholmstraktamentet ska inte reduceras om ledamoten fått fria måltider under förrättningen.

Nattraktamente

4 § En ledamot har rätt till ersättning för logikostnad i Sverige (nattraktamente). Nattraktamentet ska motsvara den logikostnad som ledamoten kan visa att han eller hon har haft, dock högst ett högsta belopp som Riksdagsför-

valtningen bestämmer. Vid förrättning i Sverige mer än 50 kilometer från ledamotens bostad på hemorten har dock ledamoten rätt till ersättning för den faktiska logikostnad som förrättningen för med sig.

Någon ersättning för logi ska inte betalas om Riksdagsförvaltningen tillhandahållit ledamoten logi utan kostnad.

Oavsett vad som föreskrivs i första och andra styckena ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för faktisk logikostnad vid konferens med utskott, delegation, kommitté eller liknande inom riksdagen samt vid konferens med partigrupp i riksdagen.

5 § Om ledamoten inte kan visa vilka utgifter han eller hon har haft för logi lämnas ersättning för hel natt med hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229). Sådan ersättning lämnas dock inte om ledamoten har tillbringat natten på tåg, fartyg eller flygplan och inte heller då fri logi tillhandahållits av annan myndighet, ett trafikföretag eller motsvarande.

Flerdygnsförrättning utomlands

6 § Vid en flerdygnsförrättning utomlands lämnas ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Förrättningstillägg

7 § Vid en endagsförrättning utomlands som varar mer än fyra timmar lämnas ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

Ersättning för logikostnad i vissa fall

8 § Om en ledamot som inte har kunnat få bostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd har högre logikostnader än det högsta belopp som kan betalas enligt 4 § första stycket, har ledamoten rätt till en högre ersättning för logi, om det finns särskilda skäl för det.

Ersättning för logikostnad vid ledighet

9 § Om en ledighet har pågått i mer än 90 dagar i följd, ska Riksdagsförvaltningen betala ersättning för logikostnad bara om det finns särskilda skäl.

Ersättning för bostad på folkbokföringsorten i vissa fall

10 § Om det finns synnerliga skäl får Riksdagsförvaltningen, efter ansökan av en ledamot, betala ersättning för kostnad som är förenad med bostaden på folkbokföringsorten men där natraktamente inte betalas för denna eller någon annan egen bostad. Ersättningen får inte överstiga det högsta belopp som kan betalas enligt 4 § första stycket.

6 kap. Övernattningsbostad

Rätt till övernattningsbostad

1 § Riksdagsförvaltningen ska utan kostnad tillhandahålla en ledamot som har rätt till natraktamente enligt 5 kap. 1 § övernattningsbostad. Med övernattningsbostad avses en övernattningslägenhet eller ett övernattningsrum inom Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd eller ett motsvarande boende.

Rätten att disponera en övernattningsbostad enligt första stycket är personlig och får inte överlåtas av ledamoten.

2 § Riksdagsförvaltningen beslutar om vilka övernattningsbostäder ur Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd som ska ställas till respektive partigrups förfogande.

Bostäderna ska fördelas i proportion till antalet valda ledamöter som har rätt till övernattningsbostad enligt 1 § första stycket.

Gruppkansliet svarar för fördelningen av bostäderna till ledamöterna i partigruppen.

Utflyttning från en övernattningsbostad i Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd

3 § En ledamot som inte blir återvald efter att ha kandiderat i ett riksdagsval ska flytta ut ur sin övernattningsbostad senast en vecka efter valdagen.

En ledamot som lämnar riksdagsuppdraget under en valperiod ska flytta ut ur sin övernattningsbostad senast en vecka efter den dag uppdraget upphört.

4 § En ledamot som inte kandiderar i ett ordinarie riksdagsval ska lämna sin övernattningsbostad senast den 31 juli valåret. Ledamoten får dock behålla bostaden även efter den tidpunkten så länge det är nödvändigt för att fullgöra riksdagsuppdraget.

En ledamot som inte kandiderar i ett extra val ska lämna sin övernattningsbostad senast en vecka efter valdagen.

Ersättares boende

5 § En ersättare ska normalt överta den ordinarie ledamotens övernattningsbostad. Om detta inte är möjligt ska Riksdagsförvaltningen utan kostnad tillhandahålla ersättaren ett ersättarrum.

Rätten till övernattningsbostad och ersättarrum är personlig och får inte överlåtas till någon annan.

Ersättares utflyttning

6 § En ersättare ska lämna övernattningsbostaden när den ordinarie ledamoten kommer tillbaka från sin ledighet.

En ersättare ska lämna ersättarrummet senast en vecka efter det att uppdraget som ersättare upphört.

Ersättning för egen övernattningsbostad

7 § En ledamot som är bosatt mer än 50 kilometer från Riksdagshuset och på hemorten för sin privata användning har en bostad inrättad för permanent boende, har rätt till ersättning för en övernattningsbostad som är belägen inom 50 kilometer från Riksdagshuset.

Ersättningen får högst uppgå till det belopp per månad som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

7 kap. Arbetsrum, introduktion och vidareutbildning samt teknisk och elektronisk utrustning

Rätt till arbetsrum

1 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla en ledamot ett arbetsrum i riksdagens lokaler.

Rätten att disponera ett arbetsrum är personlig och får inte överlåtas av ledamoten.

Fördelning av arbetsrum

2 § Riksdagsförvaltningen beslutar om vilka arbetsrum som ställs till respektive partigrupps förfogande. Gruppkansliet svarar för fördelningen av rummen till ledamöterna i partigruppen.

Utflyttning från arbetsrum

3 § En ledamot som inte återväljs efter att ha kandiderat i ett riksdagsval ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter valdagen.

En ledamot som lämnar riksdagsuppdraget under en löpande valperiod ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter det att uppdraget upphört.

4 § En ledamot som inte kandiderar i ett kommande ordinarie riksdagsval ska lämna sitt arbetsrum senast den 31 juli valåret. Ledamoten får dock behålla rummet efter den tidpunkten så länge som det är nödvändigt för att han eller ska kunna fullgöra sitt riksdagsuppdrag.

En ledamot som inte kandiderar i ett kommande extra val ska lämna sitt arbetsrum senast en vecka efter valdagen.

Ersättares rätt till arbetsrum eller ersättarrum

5 § En ersättare ska normalt överta den ordinarie ledamotens arbetsrum. Om detta inte är möjligt ska Riksdagsförvaltningen tillhandahålla ersättaren ett ersättarrum för arbete.

Rätten att disponera den ordinarie ledamotens arbetsrum eller ett ersättarrum är personlig och får inte överlåtas av ersättaren.

Ersättares utflyttning

6 § En ersättare ska lämna den ordinarie ledamotens arbetsrum när denne kommer tillbaka från sin ledighet.

En ersättare ska lämna ett ersättarrum för arbete senast en vecka efter det att uppdraget upphört.

Introduktion och vidareutbildning

7 § Riksdagsförvaltningen får tillhandahålla ledamöterna en introduktion till uppdraget som ledamot av riksdagen. Introduktionen ska vara inriktad på arbetsformerna i riksdagen.

Riksdagsförvaltningen får även erbjuda ledamöterna språkutbildning och annan vidareutbildning inom ramen för uppdraget som ledamot av riksdagen.

8 § Det finns bestämmelser om stöd till språkutbildning för ledamöterna i lagen (2016:000) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen.

Teknisk och elektronisk utrustning

9 § Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla en ledamot sådan teknisk och elektronisk utrustning som behövs för att utföra uppdraget som ledamot i riksdagen.

10 § En ledamot som är ledig från uppdraget får behålla den tekniska och elektroniska utrustningen. Om det finns särskilda skäl, får utrustningen dock krävas tillbaka under ledigheten.

11 § Riksdagsförvaltningen får besluta om ersättning för de kostnader som en ledamot har för att han eller hon inom riksdagsuppdraget använder någon annan teknisk och elektronisk utrustning än utrustning som tillhandahålls av Riksdagsförvaltningen.

8 kap. Barnverksamhet

1 § En ledamot har i mån av platstillgång rätt till tillfällig barnverksamhet för barn i åldern ett till och med tolv år. Rätten gäller ledamotens egna barn; barn till ledamotens make eller maka, registrerade partner eller sambo; barn till en person som lever i ett parförhållande med ledamoten utan att de har ett gemensamt hushåll och barn som är familjehemsplacerade hos ledamoten.

2 § Barnverksamheten är avgiftsfri.

9 kap. Ålderspension

Rätt till ålderspension

1 § Om pensionsrätt tillgodoses en ledamot enligt bestämmelserna i detta kapitel, har ledamoten rätt till ålderspension.

Pensionsrätt

2 § Pensionsrätt tillgodoses en ledamot för varje månad som han eller hon har fått arvode eller sjukpension enligt 4 §. Pensionsrätt för tid före 2010 ska dock tillgodoses enligt vad som anges i 5–7 §§.

3 § Pensionsrätten för en månad utgör 0,72 procent av den del av underlaget enligt 4 § som inte överstiger 0,625 inkomstbasbelopp och 2,40 procent av den del av underlaget som överstiger 0,625 men inte 2,5 inkomstbasbelopp.

Underlaget för pensionsrätten

4 § Underlaget för pensionsrätten utgörs av

1. talmansarvode enligt 2 kap. 1 §,
2. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,
3. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2–4 §§, och
4. arvode enligt 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Vid beräkningen av underlaget ska till arvoden enligt 1–4 läggas avdrag som gjorts enligt 3 kap. 7 och 8 §§.

Om en ledamot under en månad har fått sjukpension, och då inte har haft rätt till arvode enligt första stycket, utgörs underlaget för pensionsrätten i stäl-

let av det arvode som ligger till grund för sjukpensionen, omräknat med förändringen av inkomstindex mellan det år arvodet avser och det år pensionsrätten avser.

Pensionsrätt för tid före 2010

5 § Pensionsrätt för tid före 2010 utgör

1. för tid som talman 2 520 kronor, multiplicerat med det antal dagar före 2010 som talmansuppdraget har fullgjorts, delat med 30,4
2. för tid som ledamot 773 kronor, multiplicerat med det antal dagar före 2010 som ledamotsuppdraget har fullgjorts, delat med 30,4, och
3. 2,40 procent av tilläggsarvode enligt 3 kap. 2–4 §§, arvode enligt 1 § 1–4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ som har utbetalats under åren 2001–2009 och arvode enligt 1 § 3 nämnda lag i dess lydelse före den 1 juli 2003 för uppdrag i Riksdagens revisorer under tiden 2001–juni 2003.

6 § Vid tillämpning av 5 § ska

1. tid med sjukpension som grundas på talmansarvode jämföras med tid som talman,
2. tid med sjukpension som grundas på talmansarvode jämföras med tid som ledamot, och
3. tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009 jämföras med tid som ledamot.

7 § Pensionsrätt enligt 5 och 6 §§ ska inte tillgodoräknas, i den mån ledamoten har rätt till egenpension enligt lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter eller motsvarande äldre lagstiftning.

Pensionsrätt enligt 5 och 6 §§ ska inte heller tillgodoräknas för tid som tillgodoräknas ledamoten som pensionsgrundande enligt artikel 28 i Europaparlamentets ledamotsstadga.

Ålderspensionens storlek

8 § Ålderspension utgör för ett år summan av de pensionsrätter som tillgodoräknas multiplicerat med 1,19. Varje pensionsrätt ska räknas om med förändringen av inkomstindex mellan det år pensionsrätten avser och det år ålderspensionen börjar betalas ut. Pensionsrätt enligt 5–7 §§ ska vid omräkningen anses avse 2009. Om balansindex har fastställts för det år ålderspensionen börjar betalas ut, ska beräkningen i stället göras med hänsyn till detta index.

Om pensionsrätt tillgodoräknas för fler än 360 månader, ska ålderspensionen grundas endast på pensionsrätterna för de senaste 360 månaderna. Pensionsrätt som tillgodoräknas enligt 5–7 §§ ska anses avse det antal månader som motsvarar antalet tjänstgöringsdagar enligt 5 § 1 och 2 delat med 30,4.

9 § Om ålderspensionen börjar tas ut före den månad då ledamoten fyller 65 år ska pensionen minskas med 0,5 procent för varje månad som återstår till den månad då han eller hon fyller 65 år.

Om uppehåll görs i utbetalningen före den månad då ledamoten fyller 65 år, ska ålderspensionen, när den åter betalas ut, minskas med 0,5 procent för varje månad som den tidigare har tagits ut och som vid den fortsatta utbetalningen återstår till den månad då ledamoten fyller 65 år. Till den del ålderspensionen grundas på pensionsrätt för tid efter det tidigare uttaget ska minskningen inte avse det antal månader som ålderspensionen tidigare tagits ut.

Omräkning av ålderspension

10 § Ålderspensionen ska varje år räknas om med hänsyn till förändringen av inkomstindex för föregående år och det år som pensionsutbetalningen avser dividerat med talet 1,016. För ett år då balansindex har fastställts ska beräkningen i stället göras med hänsyn till detta index.

Tilläggsbelopp

11 § En ledamot som vid sin avgång, dock senast vid utgången av riksmötet 2013/14, har fyllt 50 år och fullgjort minst sex hela år i riksdagen har rätt till ett tilläggsbelopp till ålderspensionen enligt vad som anges i denna paragraf och i 12 §.

Tilläggsbeloppet utgör skillnaden mellan jämförelsebeloppet enligt 15–19 §§ eller 20 § och ålderspensionen för samma år. Om ålderspensionen har tagits ut före den månad då ledamoten fyller 65 år, ska det bortses från den minskning som detta leder till.

I antalet fullgjorda hela år i riksdagen enligt första stycket ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009. I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska också inräknas tid då en ledamot har varit statsråd, om statsrådstiden har påbörjats före 2003 och inte gett rätt till statsrådspension.

Förmånstiden

12 § En ledamot har rätt till ålderspension tidigast från och med den månad då han eller hon fyller 61 år och längst till och med den månad då ledamoten avlider.

Ålderspension som understiger 0,025 inkomstbasbelopp för ett år ska inte betalas ut.

Tilläggsbelopp lämnas inte för tid före den månad då ledamoten fyller 65 år.

13 § Tilläggsbelopp ska inte betalas till en ledamot som har rätt till egenpension enligt lagen (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter eller motsvarande äldre lagstiftning.

14 § Ålderspension ska inte betalas samtidigt med talmansarvode eller ledamotsarvode. Ålderspension ska inte heller betalas samtidigt med arvode eller övergångsersättning enligt Europaparlamentets ledamotsstadga.

Jämförelsebelopp

15 § Jämförelsebeloppet ska beräknas som antalet fullgjorda hela år, högst tolv, i riksdagen, senast vid utgången av riksmötet 2013/14, delat med tolv och multiplicerat med

1. 11,5 procent av den del av underlaget enligt 16 § som inte överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp,
2. 65 procent av den del av underlaget som överstiger 7,5 men inte 20 förhöjda prisbasbelopp, och
3. 32,5 procent av den del av underlaget som överstiger 20 men inte 30 förhöjda prisbasbelopp.

16 § Underlaget för beräkningen av jämförelsebeloppet enligt 15 § utgörs av medeltalet av de arvoden enligt 17 § som en ledamot har haft under fem kalenderår närmast före avgångsåret. Arvodena för de fyra första kalenderåren ska därvid räknas om till nivån för det sista kalenderåret före avgångsåret med hjälp av prisbasbeloppet.

Kan en ledamot inte tillgodoräknas arvoden för fem kalenderår enligt första stycket, utgörs underlaget enligt 15 § av medeltalet av beloppen för de hela kalenderår som kan tillgodoräknas.

Kan endast ett helt kalenderår tillgodoräknas, utgörs underlaget av arvodet för det året.

Kan inte ett helt kalenderår tillgodoräknas, utgörs underlaget av det genomsnittliga arvodet för de hela kalendermånader som kan tillgodoräknas multiplicerat med tolv.

17 § Arvode som avses i 16 § är

1. talmansarvode enligt 2 kap. 1 §,
2. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,
3. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2–4 §§, och
4. arvode enligt 1 § 1–4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ,
5. arvode enligt 2 kap. 2 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet, och
6. arvode till statsråd, om statsrådstid inräknas enligt 18 §.

18 § I antalet fullgjorda hela år i riksdagen ska inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009. I antalet fullgjorda hela år i riks-

dagen ska också inräknas tid då en ledamot har varit statsråd, om statsrådstiden har påbörjats före 2003 och inte har gett rätt till statsrådspension.

19 § Jämförelsebeloppet ska knytas an till prisbasbeloppet för året före avgångsåret och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

20 § Vid beräkning av tilläggsbelopp för den som har varit talman före 2010 utgörs jämförelsebeloppet, om det blir högre än beloppet enligt 15–19 §§, av det belopp som han eller hon skulle ha fått i talmanspension från och med den månad då han eller hon fyller 65 år enligt de bestämmelser om talmanspension som gällde vid utgången av 2009.

Ansökan

21 § Den som vill ha ålderspension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Ålderspension kan tidigast betalas från och med den månad då ansökan kommer in till Statens tjänstepensionsverk.

Beslut

22 § Beslut i frågor om ålderspension enligt detta kapitel fattas av Statens tjänstepensionsverk.

10 kap. Sjukpension

Rätt till sjukpension

1 § En ledamot har rätt till sjukpension för tid då han eller hon får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

För rätt till sjukpension enligt första stycket krävs det att arbetsförmågan på grund av sjukdom eller någon annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan har blivit helt eller i det närmaste helt nedsatt under uppdragstiden och att arbetsförmågan oavbrutet är nedsatt i sådan omfattning till dess att ledamoten får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning.

2 § Sjukpension lämnas längst till och med månaden före den månad då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Underlaget för sjukpensionen

3 § Underlaget för sjukpensionen utgörs av de arvoden som anges i 9 kap. 4 § första stycket för den månad då arbetsförmågan blev helt eller i det närmaste

helt nedsatt, multiplicerat med tolv. Efter de fem första åren utgörs underlaget endast av de arvoden som avses i 9 kap. 4 § första stycket 1 och 2.

Sjukpensionens storlek

4 § Sjukpensionen uppgår till

1. 15 procent av den del av underlaget enligt 3 § som inte överstiger 7,5 prisbasbelopp,
2. 75 procent av den del av underlaget enligt 3 § som överstiger 7,5 men inte 20 prisbasbelopp, och
3. 37,5 procent av den del av underlaget enligt 3 § som överstiger 20 men inte 30 prisbasbelopp.

5 § Sjukpensionen ska på ett underlag enligt 3 § upp till 7,5 prisbasbelopp minskas med sådan ersättning enligt socialförsäkringsbalken på grund av arbetsskada som avser samma inkomstbortfall som sjukpensionen.

6 § Sjukpensionen ska knytas an till prisbasbeloppet för det år då arbetsförmågan blev helt eller i det närmaste helt nedsatt och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

Anmälningsskyldighet

7 § Den som får sjukpension är skyldig att senast inom en månad från Försäkringskassans beslut anmäla till Statens tjänstepensionsverk att sjukersättningen eller aktivitetsersättningen upphör eller att hel sådan förmån minskas till partiell förmån.

Återkrav

8 § Om sjukpension felaktigt har betalats ut på grund av att anmälningsskyldigheten enligt 7 § inte fullgjorts, ska pensionstagaren betala tillbaka det felaktigt utbetalda beloppet.

Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) ska tas ut på det återkrävda beloppet från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats.

Återkravet och kravet på ränta får efterges helt eller delvis, om det finns särskilda skäl för det.

Ansökan

9 § Den som vill ha sjukpension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Sjukpension lämnas inte för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Beslut

10 § Beslut i frågor om sjukpension enligt detta kapitel fattas av Statens tjänstepensionsverk.

11 kap. Efterlevandepension

Rätt till efterlevandepension

1 § Efterlevandepension lämnas efter den som vid sin död

1. var ledamot av riksdagen,
2. fick sjukpension enligt denna lag, eller
3. fick ålderspension enligt denna lag som för ett år överstiger 1,5 inkomstbasbelopp.

Med den som avses i första stycket 3 jämföras den som har fyllt 65 år och hade haft rätt till ålderspension som överstiger 1,5 inkomstbasbelopp för ett år om pensionen hade börjat tas ut.

2 § Efterlevande maka eller make som stadigvarande sammanbodde med ledamoten när ledamoten avled har rätt till efterlevandepension.

Med efterlevande maka eller make jämföras en ogift person som stadigvarande sammanbodde med en ogift ledamot när ledamoten avled. Detta gäller dock bara om personen tidigare hade varit gift med eller hade eller hade haft barn med den ledamot som avlidit eller som väntade barn med ledamoten när dödsfallet inträffade.

Efterlevande barn har också rätt till efterlevandepension.

3 § Om det inte finns någon efterlevande maka eller make har det eller de barn som har rätt till efterlevandepension efter den som vid sin död var ledamot av riksdagen rätt till den pension som skulle ha tillkommit en maka eller make. Efterlevandepension som tillkommer flera barn gemensamt ska delas lika mellan dem.

Förmånstid

4 § Efterlevandepension till maka eller make och till efterlevande barn lämnas från och med månaden efter dödsfallet.

5 § Efterlevandepension till maka eller make lämnas under sex år från och med månaden efter dödsfallet.

Från och med det sjunde året efter den månad då dödsfallet ägde rum ska efterlevandepension lämnas om den ledamot som har avlidit var född 1959 eller tidigare, och ledamoten före 2010 hade fullgjort minst sex hela år i riksdagen. Detta gäller dock bara om äktenskapet ingicks eller samboförhållandet inleddes senast den 31 december 2009 och senast den dag då ledamoten fyllde

60 år. Sådan efterlevandepension lämnas längst till dess den efterlevande maken eller maken ingår äktenskap.

I antalet hela år i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

6 § Efterlevandepension lämnas till och med den månad då den som har rätt till pensionen avlider. Efterlevandepension till barn lämnas dock längst till och med den månad då barnet fyller 20 år.

Efterlevandepensionens storlek

7 § Make eller make har rätt till efterlevandepension efter den som vid sin död var ledamot av riksdagen med för år räknat

1. ett belopp som motsvarar 1,2 prisbasbelopp, och
2. 45 procent av underlaget enligt 9 § till den del det överstiger 7,5 men inte 20 inkomstbasbelopp under det första året och 30 procent av denna del av underlaget under de följande fem åren, och
3. 22,5 procent av underlaget enligt 9 § till den del det överstiger 20 men inte 30 inkomstbasbelopp under det första året och 15 procent av denna del av underlaget under de följande fem åren.

8 § Efterlevande barn har rätt till efterlevandepension efter den som vid sin död var ledamot av riksdagen med för år räknat med

1. 10 procent av underlaget enligt 9 § till den del det inte överstiger 7,5 inkomstbasbelopp,
2. 25 procent av underlaget enligt 9 § till den del det överstiger 7,5 men inte 20 inkomstbasbelopp, och
3. 12,5 procent av underlaget enligt 9 § till den del det överstiger 20 men inte 30 inkomstbasbelopp.

Underlaget för efterlevandepensionen

9 § Underlaget för efterlevandepensionen utgörs av de arvoden som avses i 9 kap. 4 § första stycket och som betalades ut vid dödsfallet.

Efterlevandepension efter den som vid sin död fick sjukpension eller ålderspension

10 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 2 och 3 till maka eller make betalas under tid som avses i 5 § med 35 procent av den sjukpension eller ålderspension som betalades ut vid dödsfallet.

11 § Efterlevandepension efter den som avses i 1 § första stycket 2 och 3 till barn betalas under tid som avses i 6 § med 20 procent av den sjukpension eller ålderspension som betalades ut vid dödsfallet.

12 § Om det inte finns någon efterlevande make, ska belopp enligt 10 § tillfalla de barn som har rätt till efterlevandepension enligt 11 §. Ett belopp som är gemensamt för flera barn ska delas lika mellan dem.

Efterlevandepension till maka eller make i vissa fall

13 § Riksdagsförvaltningen ska betala efterlevandepension till maka eller make under tid som anges i 4 § första stycket med ett belopp som följer av 7–9 §§ eller 10–12 §§, men beloppet ska enligt 7–9 §§ multipliceras med antalet hela år i riksdagen, högst tolv, som den avlidne hade fullgjort före 2010, dividerat med talet tolv.

I antalet hela år i riksdagen ska tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009 räknas in.

I antalet hela år ska däremot inte tid som har tillgodoräknats den som har avlidit som pensionsgrundande enligt artikel 28 i Europaparlamentets ledamotsstadga räknas in.

14 § Efterlevandepensionen ska anknytas till prisbasbeloppet för det år då dödsfallet inträffade och räknas om vid förändring av prisbasbeloppet.

Ansökan

15 § Den som vill ha efterlevandepension ska ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk.

Efterlevandepension lämnas inte för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Beslut

16 § Beslut i frågor om efterlevandepension enligt detta kapitel fattas av Statens tjänstepensionsverk.

12 kap. Inkomstgaranti och efterlevandeskydd

Tillämpningsområde

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om stöd för övergång till förvärvsarbete, inkomstgaranti och efterlevandeskydd.

Bestämmelserna gäller för de ledamöter som har valts in i riksdagen eller trätt in som ersättare före valet till riksdagen 2014.

Bestämmelserna gäller också för en ledamot som har valts in i riksdagen genom valet 2014 eller inträder senare, om han eller hon tidigare har varit ledamot av riksdagen och har ett beslut om inkomstgaranti samt garantitiden vid återinträdet inte har löpt ut.

Bestämmelsen i 20 § andra stycket gäller inte för en tidigare ledamot som den 1 maj 2014 har ett beslut om inkomstgaranti och garantitiden då inte har löpt ut.

Syfte

2 § Syftet med inkomstgarantin är att skapa en ekonomisk trygghet för en avgående ledamot i den omställningssituation som uppstår när han eller hon lämnar riksdagen. Garantin är inte avsedd som en varaktig försörjning.

Stödåtgärder för omställning

3 § När en ledamot som inte har fyllt 65 år lämnar riksdagen ska Riksdagsförvaltningen erbjuda honom eller henne ett stöd för att kunna övergå till förvärvsarbete.

4 § Den som har nyttjat ett erbjudande enligt 3 § ska på begäran av Riksdagsförvaltningen redovisa vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att övergå till förvärvsarbete.

Rätt till inkomstgaranti

5 § Den som har varit ledamot och som före 65 års ålder lämnar riksdagen efter minst tre hela års sammanhängande tid i riksdagen har rätt till inkomstgaranti från och med den tidpunkt då arvodet upphör.

I den sammanhängande tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

Rätt till inkomstgaranti gäller inte för tid då ledamoten får ålderspension eller sjukpension enligt denna lag.

6 § Ledighet som har beviljats av riksdagen eller av talmannen, eller sjukfrånvaro, begränsar inte rätten till inkomstgaranti.

7 § Inkomstgarantin betalas ut efter ansökan enligt 28 § från och med den dag då arvodet upphör och gäller, med de begränsningar som framgår av 8 § första stycket, 8 § andra stycket 1 och 2 och 20 §, till och med månaden innan den månad då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Om ledamoten återinträder som ledamot upphör och förskjuts garantin för den tid uppdraget varar.

8 § För den som har varit ledamot i riksdagen kortare sammanlagd tid än sex hela år gäller inkomstgarantin under ett år.

För den ledamot som lämnar riksdagen efter en sammanlagd tid av minst sex hela år i riksdagen gäller inkomstgarantin

1. i längst två år om ledamoten inte har uppnått 40 års ålder,
2. i längst fem år om ledamoten har uppnått 40 men inte 50 års ålder, och
3. längst till ingången av den månad då ledamoten fyller 65 år om han eller hon har uppnått 50 års ålder.

I den sammanlagda tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

9 § Om det finns särskilda skäl får den tid under vilken garantin gäller enligt 8 § första stycket och 8 § andra stycket 1 och 2 förlängas med högst ett år. I ett sådant beslut kan garantin bestämmas till ett lägre belopp.

Inkomstgaranti vid partiell sjuk- eller aktivitetsersättning

10 § Inkomstgaranti får beviljas en ledamot som har lämnat sitt uppdrag och får partiell sjukersättning eller partiell aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

Underlaget för beräkningen av inkomstgarantin

11 § Underlaget för beräkningen av inkomstgarantin de första fem garantiåren utgörs av följande arvoden som betalas vid avgångstillfället:

1. ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 §,
2. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2–4 §§, och
3. månatliga arvoden enligt 1 § 2 och 4 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Från och med det sjätte garantiåret beräknas inkomstgarantin bara på det ledamotsarvode som betalades vid avgångstillfället.

Talmannens arvode vid avgångstillfället utgör underlag för beräkningen av hans eller hennes inkomstgaranti.

Inkomstgarantins storlek

12 § Under det första garantiåret lämnas inkomstgaranti med ett månatligt belopp som uppgår till 80 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och med 40 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp. För tiden därefter lämnas inkomstgaranti med ett månatligt belopp som motsvarar följande andelar av garantiunderlaget i förhållande till ledamotens sammanlagda tid i riksdagen:

1. 66,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 33 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst tolv år,

2. 60,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 30,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst elva år,

3. 55,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 27,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst tio år,

4. 49,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 24,75 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst nio år,

5. 44,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 22 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst åtta år,

6. 38,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 19,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst sju år, och

7. 33,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 inkomstbasbelopp och 16,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp efter minst sex år.

I den sammanlagda tiden i riksdagen inräknas tid som ledamot av Europaparlamentet före den 14 juli 2009.

Värdesäkring av garantibeloppet

13 § För den som har varit ledamot i riksdagen under minst sex hela år ska den fastställda inkomstgarantin knytas till det prisbasbelopp som gällde för avgångsåret och omräknas vid förändring av detta belopp.

Avräkning av annan ersättning eller inkomst

14 § Inkomstgarantin ska minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken under den tid inkomstgarantin betalas.

15 § Inkomstgarantin ska minskas med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i arvode enligt artikel 10 i Europaparlamentets ledamotsstadga.

Om en ledamot som har inkomstgaranti samtidigt tar mot övergångsersättning enligt artikel 13 i Europaparlamentets ledamotsstadga, ska inkomstgarantin minskas med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i övergångsersättning.

16 § Inkomstgarantin ska minskas med följande inkomster:

1. inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken,

2. inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,
3. delpension enligt kollektivavtal,
4. pension och livränta i andra fall än som avses i 10 §,
5. andra kontanta förmåner på grund av anställning eller uppdrag än dem som avses i 1–4.

Minskningen ska motsvara den procentandel som anges för varje särskilt fall i 12 § av den sammanlagda inkomst enligt denna paragraf som per år överstiger ett prisbasbelopp.

17 § Om den som har inkomstgaranti samtidigt även tar emot avgångsförmåner på grund av uppdrag som statsråd, statlig chefsanställning eller kommunalt förtroendeuppdrag, och avgångsförmånerna ska minskas med hänsyn till andra inkomster, får minskningen justeras om det behövs med hänsyn till de sammanlagda effekterna av de olika regelsystemen. Statens tjänstepensionsverk beslutar efter samråd med berörda utbetalare om en sådan justering.

18 § Om det inte föreligger rätt till inkomstgaranti under ett helt kalenderår, ska endast inkomster som hänför sig till den tid då rätt till inkomstgaranti föreligger räknas med vid minskningen.

Minskningen ska fördelas på det antal kalenderdagar som garantin betalas.

Pensionsgrundande inkomst och beskattning

19 § Under de första fem åren ska inkomstgarantin jämföras med inkomst av anställning. För tiden därefter ska inkomstgarantin jämföras med inkomstgrundad ålderspension enligt socialförsäkringsbalken.

Av 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) följer att inkomstgaranti inte utgör arbetsinkomst.

Jämknings av inkomstgaranti

20 § Om det är skäligt får en inkomstgaranti dras in helt eller delvis (jämknings) om garantitagaren

1. förvärvsarbetar i väsentlig omfattning åt någon annan och inte tar ut skälig ersättning för detta arbete,
2. redovisar inkomst av aktiv näringsverksamhet och denna har reducerats på grund av avdrag för
 - avsättning till periodiseringsfond,
 - avsättning till upphovsmannakonto,
 - avsättning till expansionsfond,
 - eget pensionssparande,
 - underskott av annan verksamhetsgren,
3. redovisar inkomst av passiv näringsverksamhet där det ingår arbetsinkomster, eller

4. har dömts för brott som har medfört att garantitagaren skilts från uppdraget som riksdagsledamot eller har dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att garantitagaren skulle ha skilts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Utöver vad som följer av första stycket får inkomstgaranti som gäller i mer än ett år jämkas om garantitagaren inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att övergå till förvärvsarbete. Vid bedömningen av jämningsfrågan ska särskilt beaktas om och hur den som tar emot förmånen har tagit del av det omställningsstöd som avses i 3 §.

21 § Ett beslut om jämkning gäller omedelbart, om inte något annat beslutas.

Rätt till efterlevandeskydd

22 § Ett arvsberättigat barn, som inte fyllt 20 år, till den som vid sin död var berättigad till inkomstgaranti enligt 8 § andra stycket har rätt till efterlevandeskydd. Med ett arvsberättigat barn jämställs ett barn som har mottagits i adoptionsförfarande.

23 § Om det finns särskilda skäl får efterlevandeskydd beviljas en efterlevande maka eller make eller den som enligt 11 kap. 2 § jämställs med efterlevande maka eller make. Ett sådant beslut kan omprövas.

Utbetalningstid för efterlevandeskyddet

24 § Efterlevandeskydd till barn betalas till utgången av den månad då barnet fyller 20 år. Efterlevandeskydd till make eller därmed jämställd betalas under högst fem år. Efterlevandeskyddet upphör vid utgången av den månad då den berättigade avlider.

Efterlevandeskyddets storlek

25 § Efterlevandeskyddet lämnas per kalenderår med ett belopp som för varje berättigad motsvarar ett prisbasbelopp.

Beslut i frågor om inkomstgaranti och efterlevandeskydd

26 § Riksdagens arvodesnämnd ska besluta om en ledamots rätt till inkomstgaranti när ledamoten har lämnat riksdagen.

27 § Riksdagens arvodesnämnd beslutar efter skriftlig ansökan om

1. förlängning av inkomstgaranti enligt 9 §,
2. inkomstgaranti vid partiell sjuk- eller aktivitetsersättning enligt 10 §,
3. efterlevandeskydd enligt 22–23 §§, och
4. eftergift enligt 35–36 §§.

Riksdagens arvodesnämnd beslutar även i frågor om jämkning av inkomstgaranti enligt 20 §.

Beslut om förmåner enligt första stycket 1–3 kan inte beviljas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Utbetalning av inkomstgaranti och efterlevandeskydd

28 § Den som vill att inkomstgaranti eller efterlevandeskydd ska betalas ut ska skriftligen ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk. Utbetalning får inte ske för längre tid tillbaka än sex månader före ansökan om utbetalning.

Lämnande av uppgift

29 § När en ledamot har lämnat riksdagen ska Riksdagsförvaltningen till Riksdagens arvodesnämnd lämna de uppgifter som nämnden behöver för att kunna fastställa ledamotens rätt till inkomstgaranti enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Riksdagsförvaltningen ska på begäran till Riksdagens arvodesnämnd överlämna de uppgifter som en tidigare ledamot har lämnat till förvaltningen enligt 4 §.

30 § Den som ansöker om eller tar emot inkomstgaranti ska på begäran lämna sådana uppgifter till Riksdagens arvodesnämnd som nämnden behöver för sin prövning av ett ärende enligt bestämmelserna i detta kapitel.

31 § Den som ansöker om utbetalning enligt 28 § ska skriftligen lämna sådana uppgifter som Statens tjänstepensionsverk behöver för att kunna bedöma sökandens rätt till utbetalning av inkomstgaranti eller efterlevandeskydd. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete.

Om begärda uppgifter inte lämnas får Statens tjänstepensionsverk hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av inkomstgaranti får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning ska han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till Statens tjänstepensionsverk.

32 § Arbetsgivare och andra som har betalat ut ersättning eller förmån ska på begäran av Statens tjänstepensionsverk lämna de uppgifter om en namngiven person som är av betydelse för tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel.

Den som inte fullgör sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

33 § Skatteverket ska till Statens tjänstepensionsverk lämna uppgifter om inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken, om uppgifterna har betydelse i ett ärende om inkomstgaranti enligt bestämmelserna i detta kapitel.

34 § Skatteverket ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter om en namngiven person som har betydelse i ett ärende om jämkning av inkomstgaranti enligt 20 § 1–3. Detsamma gäller uppgifter som har betydelse för frågan om inkomstgaranti enligt 37 §.

Återkrav

35 § Om inkomstgarantin har betalats ut med ett för högt belopp ska garantitagaren betala tillbaka mellanskillnaden. Detsamma gäller om garantin har jämkats. Ett belopp som ska betalas tillbaka ska, när det är lämpligt, i stället avräknas mot kommande utbetalningar av inkomstgarantin.

Avräkning enligt första stycket får inte ske förrän beslutet har vunnit laga kraft.

Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

Återkrav framställs av Statens tjänstepensionsverk.

36 § Om inkomstgarantin har betalats ut med ett för högt belopp och mellanskillnaden inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att ett krav på återbetalning har framställts, ska garantitagaren betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för tid därefter till dess betalning sker. Detsamma ska gälla om garantin har jämkats. Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Bestämmelserna i första stycket gäller också om garantitagaren försummat att lämna uppgifter som behövs för att kunna bestämma det belopp som ska betalas tillbaka. I ett sådant fall ska ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

Inkomstgaranti efter jämningsbeslut

37 § Om inkomstgaranti har jämkats enligt 20 § får garantitagaren, när nya förhållanden har inträtt, på nytt ansöka om inkomstgaranti med återopande av de nya förhållandena.

Om ett beslut om jämkning enligt första stycket har grundat sig på att garantitagaren gjort avsättning till periodiseringsfond, upphovsmannakonto eller expansionsfond och beloppet därefter helt eller delvis har återförts till beskattning, ska frågan om inkomstgaranti för det år då återförandet skedde prövas på yrkande av garantitagaren.

13 kap. Omställningsstöd och efterlevandeskydd

Tillämpningsområde

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om omställningsstöd och efterlevandeskydd.

Omställningsstödet består av

1. stödåtgärder som erbjuds vid avgången från riksdagen, och
2. ekonomiska förmåner under en omställningstid (ekonomiskt omställningsstöd).

Detta kapitel gäller för de ledamöter som inte omfattas av bestämmelserna i 12 kapitlet.

Syfte

2 § Syftet med omställningsstödet är att underlätta för den som har varit riksdagsledamot att övergå till förvärvsarbete.

Stödåtgärder för omställning

3 § När en ledamot som inte har fyllt 65 år lämnar riksdagen ska Riksdagsförvaltningen erbjuda honom eller henne ett stöd för att kunna övergå till förvärvsarbete.

4 § Den som har nyttjat ett erbjudande enligt 3 § ska på begäran av Riksdagsförvaltningen redovisa vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att övergå till förvärvsarbete.

Ekonomiskt omställningsstöd

5 § Den som har varit ledamot av riksdagen har rätt till ekonomiskt omställningsstöd

1. i tre månader, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanhängande tid om minst ett år,
2. i sex månader, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst två år,
3. i ett år, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst fyra år eller
4. i två år, om ledamoten har tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst åtta år.

Ekonomiskt omställningsstöd uppgår till 85 procent av det arvode som avses i 3 kap. 1 §. Stödet ska betalas från och med den dag då arvodet upphör.

Ekonomiskt omställningsstöd enligt första stycket ska jämföras med inkomst av anställning enligt 59 kap. 8 § socialförsäkringsbalken.

6 § När ett stöd enligt 5 § har upphört får ytterligare ekonomiskt omställningsstöd beviljas för högst ett år i taget om

1. ledamoten under avgångsåret hade fyllt minst 55 år,
2. ledamoten vid avgången hade tillhört riksdagen under en sammanlagd tid om minst åtta år och
3. det finns särskilda skäl.

Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl ska avseende fästas vid

1. om och hur ledamoten har nyttjat de stödåtgärder som avses i 3 § eller vilka åtgärder han eller hon annars har vidtagit för att söka övergå till förvärvsarbete och,

2. ledamotens personliga och ekonomiska förhållanden.

Stöd enligt första stycket får beviljas om det finns särskilda skäl, även om förutsättningarna i 1 och 2 inte är uppfyllda. I sådana fall får stödet beviljas i högst ett år.

Stöd som avses i första och tredje styckena får uppgå till högst 45 procent av det arvode som avses i 3 kap. 1 §. Stödet ska jämsställas med inkomstgrundad ålderspension enligt socialförsäkringsbalken.

7 § Vid beräkning av tider enligt 5 och 6 §§ ska hänsyn inte tas till tid då ledamoten har fått ålderspension eller sjukpension enligt bestämmelser i denna lag.

Ledighet som har beviljats av riksdagen eller av talmannen begränsar inte rätten till förmåner enligt detta kapitel. Detsamma gäller vid sjukfrånvaro.

8 § Rätten till ekonomiskt omställningsstöd gäller längst till och med månaden innan den månad då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförrinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Stödet ska betalas månadsvis.

9 § Utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd ska upphöra om ledamoten återinträder i riksdagen.

När en ledamot åter lämnar riksdagen gäller 5 och 6 §§ i tillämpliga delar.

10 § Ekonomiskt omställningsstöd enligt 6 § ska knytas an till det prisbasbelopp som gällde för avgångsåret och omräknas vid förändring av detta belopp.

11 § Av 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) följer att ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 och 6 §§ inte utgör arbetsinkomst.

Avräkning av annan ersättning eller inkomst

12 § Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetersättning enligt socialförsäkringsbalken under den tid stödet betalas.

Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i form av arvode enligt artikel 10 i Europaparlamentets ledamotsstadga.

Om en ledamot som har ekonomiskt omställningsstöd samtidigt tar emot övergångsersättning enligt artikel 13 i Europaparlamentets ledamotsstadga minskas stödet med det belopp i svensk valuta som motsvarar vad ledamoten får i övergångsersättning.

13 § Ekonomiskt omställningsstöd ska minskas med följande inkomster:

1. inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken,
2. inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,
3. delpension enligt kollektivavtal,
4. pension och livränta i andra fall än som avses i 11 §, och
5. andra kontanta förmåner på grund av anställning eller uppdrag än dem som avses i 1–4.

Minskningen ska ske med den sammanlagda inkomsten enligt denna paragraf som per år överstiger ett prisbasbelopp.

14 § Om den som har ekonomiskt omställningsstöd samtidigt även tar emot avgångsförmåner på grund av uppdrag som statsråd, statlig chefsanställning eller kommunalt förtroendeuppdrag, och avgångsförmåner ska minskas med hänsyn till andra inkomster, får minskningen justeras om det behövs med hänsyn till de sammanlagda effekterna av de olika regelsystemen. Statens tjänstepensionsverk ska efter samråd med berörda utbetalare besluta om en sådan justering.

15 § Föreligger inte rätt till ekonomiskt omställningsstöd under ett helt kalenderår, ska endast inkomster som hänför sig till den tid då rätt till stödet föreligger medräknas vid minskningen.

Minskningen ska fördelas på det antal kalenderdagar som det ekonomiska omställningsstödet betalas.

Jämkning av ekonomiskt omställningsstöd

16 § Om det är skäligt får ett ekonomiskt omställningsstöd dras in helt eller delvis (jämkning) om stödmottagaren

1. förvärvsarbetar i väsentlig omfattning åt någon annan och inte tar ut skälig ersättning för detta arbete,

2. redovisar inkomst av aktiv näringsverksamhet och denna har reducerats på grund av avdrag för

- avsättning till periodiseringsfond,
- avsättning till upphovsmannakonto,
- avsättning till expansionsfond,
- eget pensionssparande,
- underskott av annan verksamhetsgren,

3. redovisar inkomst av passiv näringsverksamhet där det ingår arbetsinkomster, eller

4. har dömts för brott som har medfört att stödmottagaren har skilts från uppdraget som riksdagsledamot eller har dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att stödmottagaren skulle ha skilts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Utöver vad som följer av första stycket får ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 § och som gäller i mer än ett år jämkas om stödmottagaren inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att övergå till förvärvsarbete. Vid bedömningen av jämningsfrågan ska särskilt beaktas om och hur den som tar emot stödet har tagit del av det omställningsstöd som avses i 3 §.

17 § Ett beslut om jämkning gäller omedelbart, om inte något annat beslutas.

Rätt till efterlevandeskydd

18 § Ett arvsberättigat barn, som inte har fyllt 20 år, till den som vid sin död var berättigad till ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 § första stycket 4 har rätt till efterlevandeskydd. Med arvsberättigat barn ska jämnställas barn som har mottagits i adoptionssyfte.

19 § Om det finns särskilda skäl får efterlevandeskydd beviljas en efterlevande maka eller make eller den som enligt 11 kap. 2 § jämnställs med efterlevande maka eller make. Ett sådant beslut kan omprövas.

Utbetalningstid för efterlevandeskyddet

20 § Efterlevandeskydd betalas under högst två år.

Efterlevandeskyddet upphör vid utgången av den månad då den berättigade avlider.

Efterlevandeskyddets storlek

21 § Efterlevandeskyddet betalas per kalenderår med ett belopp som för varje berättigad motsvarar ett prisbasbelopp.

Beslut i frågor om ekonomiskt omställningsstöd och efterlevandeskydd

22 § Riksdagens arvodesnämnd ska besluta om en ledamots rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt 5 § när ledamoten har lämnat riksdagen.

23 § Riksdagens arvodesnämnd beslutar efter skriftlig ansökan om

1. förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt 6 §,
2. efterlevandeskydd enligt 18–19 §§, och
3. eftergift enligt 31–32 §§.

Riksdagens arvodesnämnd beslutar även i frågor om jämkning av ekonomiskt omställningsstöd enligt 15 §.

Beslut om förmåner enligt första stycket 1 och 2 kan inte beviljas för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

Utbetalning av ekonomiskt omställningsskydd och efterlevandeskydd

24 § Den som vill att ekonomiskt omställningsstöd eller efterlevandeskydd ska betalas ut ska skriftligen ansöka om det hos Statens tjänstepensionsverk. Utbetalning får inte ske för längre tid tillbaka än sex månader före ansökan om utbetalning.

Uppgiftslämnande

25 § När en ledamot har lämnat riksdagen ska Riksdagsförvaltningen till Riksdagens arvodesnämnd lämna de uppgifter som nämnden behöver för att kunna fastställa ledamotens rätt till stöd enligt bestämmelserna i detta kapitel. Riksdagsförvaltningen ska på begäran till Riksdagens arvodesnämnd överlämna de uppgifter som en tidigare ledamot har lämnat till förvaltningen enligt 4 §.

26 § Den som ansöker om eller tar emot ekonomiskt omställningsstöd ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter som nämnden behöver för sin prövning av ett ärende enligt bestämmelserna i detta kapitel.

27 § Den som har ansökt om utbetalning enligt 24 § ska skriftligen lämna sådana uppgifter som Statens tjänstepensionsverk behöver för att bedöma sökandens rätt till utbetalning. Uppgifterna ska lämnas på heder och samvete.

Om den som har ansökt om utbetalning inte lämnar begärda uppgifter, får Statens tjänstepensionsverk hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning, ska han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till Statens tjänstepensionsverk.

28 § Arbetsgivare och andra som har betalat ut ersättning eller stöd ska på begäran av Statens tjänstepensionsverk lämna sådana uppgifter om en namngiven person om sådana förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel.

Den som inte fullgör sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

29 § Skatteverket ska på begäran lämna Riksdagens arvodesnämnd sådana uppgifter om en namngiven person som har betydelse i ett ärende om jämkning av ekonomiskt omställningsstöd enligt 16 § första stycket 1–3. Detsamma gäller uppgifter som har betydelse för frågan om ekonomiskt omställningsstöd enligt 33 §.

30 § Skatteverket ska till Statens tjänstepensionsverk lämna uppgifter om inkomst som är pensionsgrundande enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken, om uppgifterna har betydelse i ett ärende om ekonomiskt omställningsstöd enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Återkrav

31 § Om ekonomiskt omställningsstöd har betalats ut med ett för högt belopp ska stödmottagaren betala tillbaka mellanskillnaden. Detsamma gäller om stödet har jämkats. Ett belopp som ska betalas tillbaka ska, när det är lämpligt, i stället avräknas mot kommande utbetalningar av ekonomiskt omställningsstöd.

Avräkning enligt första stycket får inte ske förrän beslutet har vunnit laga kraft.

Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

Krav på återbetalning framställs av Statens pensionsverk.

32 § Om ekonomiskt omställningsstöd har betalats ut med ett för högt belopp och mellanskillnaden inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att krav på återbetalning har framställts, ska stödmottagaren betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för tid därefter till dess betalning sker. Detsamma gäller om stödet har jämkats. Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Bestämmelserna i första stycket ska också gälla om stödmottagaren har försummat att lämna de uppgifter som behövs för bestämmande av det belopp som ska betalas tillbaka. I ett sådant fall ska ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

Ansökan om ekonomiskt omställningsstöd efter jämningsbeslut

33 § Om ett ekonomiskt omställningsstöd har jämkats enligt 16 §, får stödmottagaren när nya förhållanden har inträtt på nytt ansöka om ekonomiskt omställningsstöd.

Om ett beslut som har fattats med tillämpning av 16 § har grundats på att stödmottagaren har gjort avsättning till periodiseringsfond, upphovsmannakonto eller expansionsfond och beloppet därefter helt eller delvis har återförts till beskattning, ska frågan om stöd för det år då återförandet skedde prövas på yrkande av stödmottagaren.

14 kap. Försäkring, företagshälsovård och rehabilitering

Försäkring

1 § Riksdagsförvaltningen ska se till att en ledamot är grupplivförsäkrad, tjänstereseförsäkrad och arbetsskadeförsäkrad. Förvaltningen svarar för kostnaden för försäkringarna.

Företagshälsovård

2 § En ledamot har rätt till företagshälsovård i den omfattning som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Ersättning för rehabilitering

3 § Om det finns särskilda skäl kan en riksdagsledamot efter prövning av Riksdagsförvaltningen få ersättning för kostnader för insatser i rehabiliteringssyfte.

15 kap. Överklagande

Beslut av Riksdagsförvaltningen

1 § Beslut av Riksdagsförvaltningen i ärenden om stödåtgärder för omställning och om tillhandahållande av barnverksamhet får inte överklagas.

Övriga beslut av Riksdagsförvaltningen enligt denna lag får överklagas hos Riksdagens överklagandenämnd.

Beslut av Riksdagens arvodesnämnd

2 § Beslut av Riksdagens arvodesnämnd enligt 12 eller 13 kap. får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

Ett beslut enligt 3 kap. 1 § får inte överklagas.

Beslut av Statens tjänstepensionsverk

3 § Beslut av Statens tjänstepensionsverk enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

Allmänna bestämmelser om överklagande

4 § Ett beslut överklagas skriftligt. Klaganden ska i överklagandet ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som han eller hon vill ha.

Överklagandet ska lämnas in till den myndighet som har meddelat beslutet. Det ska ha kommit in dit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017 då lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter ska upphöra att gälla.

2. Övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och ändringar i den lagen ska fortfarande gälla.

2 Förslag till lag om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens syfte och innehåll

1 § Denna lag syftar till att riksdagsledamöterna och partigrupperna ska få det stöd de behöver för att det parlamentariska arbetet ska fungera väl. I lagen finns bestämmelser om

- basstöd till partigrupper (2 kap.),
- stöd till partigrupper för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och andra arbetstagare hos partigruppernas kanslier (3 kap.),
- stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor (4 kap.),
- stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning (5 kap.),
- stöd till en enskild ledamot som har blivit invald i riksdagen utan att tillhöra en partigrupp (6 kap.),
- redovisning av stöden (7 kap.), och
- återbetalning av vissa stöd (8 kap.).

Stöd

2 § Riksdagsförvaltningen ska enligt bestämmelserna i denna lag till partigrupperna i riksdagen lämna basstöd, stöd för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och för andra som arbetar i partigruppernas kanslier, stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor och stöd till kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning.

3 § Riksdagsförvaltningen ska enligt bestämmelserna i 6 kap. lämna stöd till en enskild riksdagsledamot som blivit invald utan att tillhöra en partigrupp.

Partigrupp

4 § Som partigrupp räknas varje grupp av riksdagsledamöter för ett parti som har fått minst 4 procent av rösterna i hela riket vid ett riksdagsval.

Utbetalning av stöd

5 § Ekonomiskt stöd enligt denna lag ska betalas ut förskottsvis per kvartal.

Bemyndigande

6 § Riksdagsförvaltningen får meddela tillämpningsföreskrifter till denna lag.

Allmänna råd

7 § Riksförvaltningen meddelar allmänna råd till lagen.

2 kap. Basstöd till partigrupper

Basstöd

1 § Basstödet består av grundbelopp och tilläggsbelopp. Grundbeloppet är 1 700 000 kronor per år och tilläggsbeloppet är 57 000 kronor per år.

2 § En partigrupp har rätt till basstöd från och med den månad då riksdagsval hålls till och med den månad då riksdagen samlas efter nästa riksdagsval.

Har en partigrupp rätt till stöd med skilda belopp före och efter ett riksdagsval, lämnas stödet med det högre beloppet för den månad då riksdagsval hålls och för den månad då en nyvald riksdag samlas.

För den månad då en partigrupp blir eller upphör att vara företräd i regeringen har gruppen rätt till det grundbelopp som gäller för en partigrupp som inte företräder ett regeringsparti.

Grundbelopp

3 § En partigrupp som företräder ett regeringsparti har rätt till ett grundbelopp. Var och en av övriga partigrupper har rätt till två grundbelopp.

Tilläggsbelopp

4 § En partigrupp har rätt till ett tilläggsbelopp för varje mandat som partiet fick vid det senaste riksdagsvalet.

Avvecklingsstöd

5 § Partigruppen för ett parti som inte återkommer till riksdagen efter ett val har, sedan rätt till basstöd har upphört, rätt till avvecklingsstöd under sex månader. Avvecklingsstödet uppgår till det belopp per månad för basstöd partigruppen hade rätt till närmast före valet.

6 § Till partigruppen för ett parti som efter ett val till riksdagen återkommer med färre ledamöter än tidigare och som varken före eller efter valet är ett regeringsparti ska lämnas

1. det stöd som tillkommer gruppen enligt 2–4 §§ och
2. avvecklingsstöd under tolv månader från utgången av den månad då den nyvalda riksdagen samlas med 50 procent av skillnaden mellan det nya stödet och det stöd som partigruppen hade rätt till närmast före valet.

3 kap. Stöd till partigrupper för politiska sekreterare till riksdagsledamöter och för andra som arbetar i partigruppernas kanslier

Politisk sekreterare till riksdagsledamot

1 § Med politisk sekreterare till riksdagsledamot avses en person som arbetar i en partigrups kansli och som finansieras enligt 2–5 §§.

Stöd till kostnader för politiska sekreterare

2 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till kostnader för politiska sekreterare. Stödet ska lämnas till partigrupperna med ett belopp som förvaltningen bestämmer.

Stödet ska motsvara kostnaden för en sekreterare per riksdagsledamot.

3 § En partigrupp har rätt till stöd från och med den månad då riksdagsval hålls till och med den månad då riksdagen samlas efter nästa riksdagsval. Stödet beräknas efter antalet ledamöter i gruppen vid kvartalets ingång.

Har en partigrupp före och efter ett riksdagsval rätt till stöd med skilda belopp, ska stödet lämnas med det högre beloppet för den månad då riksdagsval hålls och den månad då en nyvald riksdag samlas.

Avvecklingsstöd till kostnader för politiska sekreterare

4 § Partigruppen för ett parti som inte återkommer efter ett val till riksdagen har, sedan rätten till stöd för kostnader för politisk sekreterare upphört, rätt till avvecklingsstöd under ytterligare fyra månader.

Avvecklingsstödet ska uppgå till det stödbelopp per månad som partigruppen hade rätt till närmast före valet.

5 § Partigruppen för ett parti som efter ett val till riksdagen återkommer med färre mandat än tidigare har, under ytterligare fyra månader räknat från utgången av den månad då den nyvalda riksdagen samlas, rätt till avvecklingsstöd.

Avvecklingsstödet ska uppgå till det stödbelopp per månad som partigruppen hade rätt till närmast före valet.

Rätt att inrätta ett kansli

6 § Varje partigrupp har rätt att inrätta ett kansli i riksdagens lokaler.

Arbetsplatser till politiska sekreterare och partigruppens kansliledning

7 § Varje partigrupp har rätt till arbetsplatser i riksdagens lokaler för

1. de politiska sekreterare som har sitt tjänsteställe i riksdagen, dock högst så många arbetsplatser som motsvarar det antal mandat som partiet fick vid det senaste riksdagsvalet, och

2. partigruppens kansliledning med det antal rum som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Rätten för politiska sekreterare och andra som arbetar i en partigrupp att använda riksdagens lokaler, it-miljö och resebyrå

8 § Politiska sekreterare som har sitt tjänsteställe i riksdagen och andra som arbetar i en partigrups kansliledning har rätt att

- a) få tillträde till riksdagens lokaler,
- b) ta emot besök i riksdagens lokaler,
- c) disponera en arbetsplats i en partigrups kansli,
- d) ha ett it-konto i Riksdagsförvaltningens it-miljö, och
- e) anlita den resebyrå som Riksdagsförvaltningen anlitar.

Vad som föreskrivs i första stycket gäller också vikarier för föräldralediga, tjänstlediga och sjukskrivna arbetstagare.

Samråd

9 § Innan ett ärende av betydelse för arbetstagare i partigruppernas kanslier avgörs ska riksdagsdirektören bereda ärendet i en samrådsgrupp med representanter för kanslierna och Riksdagsförvaltningen.

4 kap. Stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor

Stöd till kostnader för resor på uppdrag av en partigrupp

1 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor på uppdrag av partigruppen till länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, länder som har ansökt om medlemskap i Europeiska unionen och potentiella kandidatländer. Stödet ska betalas till partigrupperna med det belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

2 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till kostnader för riksdagsledamöters resor på uppdrag av partigruppen för deltagande i internationella konferenser utomlands och andra utrikes resor. Stödet ska betalas till partigrupperna med det belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer.

3 § En partigrupp får inte bevilja en ledamot stöd till andra kostnader för en utrikes resa än sådana kostnader som Riksdagsförvaltningen skulle ha svarat för när en anställd i förvaltningen hade deltagit i en motsvarande resa.

4 § Det finns bestämmelser om utrikes tjänsteresa i lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

5 kap. Stöd till partigrupper för kostnader för riksdagsledamöters språkutbildning

1 § Riksdagsförvaltningen ska lämna stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas språkutbildning med det belopp som förvaltningen bestämmer.

2 § Det finns bestämmelser om stöd till vidareutbildning för riksdagsledamöterna i lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.

6 kap. Stöd till en enskild ledamot som har blivit invald utan att tillhöra en partigrupp

1 § Till en ledamot som har blivit invald i riksdagen genom att partiet har fått minst tolv procent av rösterna i den egna valkretsen ska Riksdagsförvaltningen lämna stöd, med tillämpning i övrigt av bestämmelserna i denna lag, i form av

1. basstöd till partigrupp med en niondel av vad som ska tillkomma ett parti som inte är regeringsparti,
2. stöd enligt 3 kap. 2 §, och
3. stöd enligt 4 kap. 2 § för ett mandat.

7 kap. Redovisning av stöden

1 § Var och en av partigrupperna ska för varje räkenskapsår lämna en redovisning till Riksdagsförvaltningen av hur partigruppen har använt det stöd som den har tagit emot enligt bestämmelser i denna lag. Detsamma gäller en ledamot som fått stöd enligt 6 kap.

Redovisningen ska lämnas senast den 1 juli året efter räkenskapsårets slut.

8 kap. Återbetalning av stöd

1 § Medel som en partigrupp mottagit under en valperiod enligt 4 kap. 1 § och 5 kap. 1 §, som inte har förbrukats under valperioden, ska betalas tillbaka till Riksdagsförvaltningen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017 då lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen ska upphöra att gälla.
 2. Bestämmelserna om återbetalningsskyldighet i 8 kap. 1 § gäller endast stöd som lämnas efter det att lagen trätt ikraft.
 3. Vid bestämmande av storleken på stödet till partigrupperna för kostnaden för de politiska sekreterarna per person och månad för år 2017 ska det belopp som anges i 10 § andra stycket lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen i bestämmelsens senaste lydelse tillämpas.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

dels att 1, 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1 §¹

Arvoden för vissa uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ ska betalas enligt följande:

Organ/Befattning

Månadsarvode i procent av arvode som riksdagsledamot

1. Sveriges riksbank

Fullmäktiges ordförande:	27,5
Fullmäktiges vice ordförande:	23
Annan fullmäktig:	14
Suppleant för fullmäktig:	3,5

2. Riksdagsstyrelsen

Vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15
Företrädaren för en partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15

3. Riksrevisionens parlamentariska råd

Ordförande:	10
Vice ordförande:	7,5
Ledamot som inte är ordförande eller vice ordförande:	2

4. Nordiska rådets svenska delegation

¹ Senaste lydelse 2012:885.

Ordförande:	4
Ledamot av arbetsutskottet som inte är ordförande i delegationen:	1

5. Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

Ordförande:	11,5
Vice ordförande:	8
Annan ledamot och suppleant:	5

6. EU-nämnden

Ordförande:	20
Vice ordförande:	15

Föreslagen lydelse

1 §

Arvoden för vissa uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ ska betalas enligt följande:

<i>Organ/Befattning</i>	<i>Månadsarvode i procent av arvode som riksdagsledamot</i>
-------------------------	---

1. Sveriges riksbank

Fullmäktiges ordförande:	27,5
Fullmäktiges vice ordförande:	23
Annan fullmäktig:	14
Suppleant för fullmäktig	3,5

2. Riksdagsstyrelsen

Vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15
Företrädaren för en partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen:	15

3. Riksrevisionens parlamentariska råd

Ordförande:	10
Vice ordförande:	7,5

Ledamot som inte är ordförande eller vice ordförande: 2

4. Nordiska rådets svenska delegation

Ordförande: 4

Ledamot av arbetsutskottet som inte är ordförande i delegationen: 1

5. Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond

Ordförande: 11,5

Vice ordförande: 8

Annan ledamot och suppleant: 5

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

För fullgörande av uppdrag som anges i 1 § samt som *tjänstgörande ledamot, suppleant och tillfällig ersättare i EU-nämnden* betalas särskilt arvode för sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller under *plenifria perioder* (sammanträdesarvode). Sammanträdesarvode betalas dock inte till

a) vald ledamot och företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen eller

b) ordförande och vice ordförande i EU-nämnden.

Sammanträdesarvode betalas även till

1. ledamot och tjänstgörande ersättare i ledamotsrådet,
2. tjänstgörande suppleant och tjänstgörande ersättare för företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen,
3. suppleant i Nordiska rådets svenska delegations arbetsutskott,
4. ledamot och suppleant i Utrikesnämnden för sammanträde som är förlagt till period då riksdagen har plenifri tid,

För fullgörande av *sådana* uppdrag som anges i 1 § betalas *ett* särskilt arvode för *en* sammanträdesdag som infaller en måndag, en fredag eller under perioder då kammaren inte sammanträder (sammanträdesarvode). Sammanträdesarvode betalas dock inte till vald ledamot och företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen.

² Senaste lydelse 2012:885.

5. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Nordiska rådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Nordiska rådet,

6. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Europarådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Europarådet samt

7. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i den parlamentariska församlingens verksamhet i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa i den mån motsvarande ersättning inte betalas från den parlamentariska församlingen.

Arvodesbeloppen fastställs av riksdagsstyrelsen.

Till suppleant som deltar i sammanträde utan att delta i beslut betalas sammanträdesarvode endast om respektive organ beslutar det.

3 §³

För inrikes resor som företas för fullgörande av uppdrag som uppräknas i 1 eller 2 § lämnas resekostnadsersättningar och traktamente

- för riksdagsledamöter enligt regler i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter efter samordning med den resekostnads- och traktamentsersättning som i övrigt lämnas från Riksdagsförvaltningen,

- för ledamöter i Riksrevisionens parlamentariska råd enligt bestämmelser i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen,

- för fullmäktige och suppleanter för fullmäktige i Riksbanken som inte är riksdagsledamöter enligt de bestämmelser om sådana förmåner som enligt kollektivavtalet gäller för anställda inom Riksbanken,

- för övriga uppdragstagare enligt samma bestämmelser som för arbetstagare vid Riksdagsförvaltningen.

Den som gör en resa för att fullgöra något sådant uppdrag som räknas upp i 1–2 §§ har rätt till resekostnadsersättningar och traktamente enligt andra stycket.

Resekostnadsersättningar och traktamente lämnas

1. för riksdagsledamöter enligt regler i lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter efter samordning med den resekostnads- och traktamentsersättning som i övrigt lämnas från Riksdagsförvaltningen,

2. för ledamöter i Riksrevisionens parlamentariska råd enligt bestämmelser i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen,

3. för fullmäktige och suppleanter för fullmäktige i Riksbanken som inte är riksdagsledamöter enligt de bestämmelser om sådana förmåner som enligt kollektivavtalet gäller för arbetstagare hos Riksbanken och

4. för övriga uppdragstagare enligt samma bestämmelser som för arbetstagare hos Riksdagsförvaltningen.

³ Senaste lydelse 2011:747.

För utrikes resor gäller vad Riksdagsförvaltningen meddelar i tillämpningsföreskrifter.

3 a §

Den som fullgör uppdrag i Europarådets svenska delegation och som lämnar riksdagen i samband med ett val, har under den återstående delen av delegationens mandatperiod rätt till

- arvode enligt 2 § andra stycket 6,*
- resekostnadsersättningar och traktamente enligt 3 § andra stycket 1, och*
- teknisk och elektronisk utrustning enligt 7 kap. 9 § lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Beslut varigenom Riksdagens överklagandenämnd prövat en dit överklagad fråga får inte överklagas.

Ett beslut som avses i 4 § första stycket överklagas hos Högsta förvaltningsdomstolen om talan förs av en enskild eller av en kommunal myndighet.

Ett beslut om inkomstgaranti eller efterlevandeskydd överklagas enligt bestämmelserna i 16 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter eller 12 kap. den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Övriga beslut överklagas i enlighet med 14 kap. 8 § riksdagsordningen hos Riksdagens överklagandenämnd.

Ett beslut genom vilket Riksdagens överklagandenämnd har prövat en fråga som har överklagats dit får inte överklagas.

Ett beslut som avses i 4 § första stycket får överklagas hos Högsta förvaltningsdomstolen om talan förs av en enskild eller av en kommunal myndighet.

Ett beslut om inkomstgaranti, ekonomiskt omställningsstöd eller efterlevandeskydd får överklagas enligt bestämmelserna i 15 kap. lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter eller 12 kap. den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Övriga beslut får överklagas enligt bestämmelserna i 14 kap. 8 § riksdagsordningen hos Riksdagens överklagandenämnd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

¹ Senaste lydelse 2014:803.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 *km* från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. Ersättning för logikostnad betalas med samma belopp som gäller för riksdagsledamöter enligt 5 kap. 4 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning.

Föreslagen lydelse

6 §¹

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 *kilometer* från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. Ersättning för logikostnad betalas med samma belopp som gäller för riksdagsledamöter enligt 5 kap. 4 § lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter. För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

¹ Senaste lydelse 2006:991.

6 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 17 b § och 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

17 b §²

Förmån av omställningsstöd enligt 13 kap. 1 b § och 13 a kap. 2 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter ska inte tas upp.

Förmån av omställningsstöd enligt 12 kap. 3 § och 13 kap. 3 § lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter ska inte tas upp.

67 kap.

6 §³

Med arbetsinkomster avses vid tillämpningen av detta kapitel sådana inkomster som anges i 59 kap. 8–12 §§, 13 § 10, 12 och 13, 14 § första stycket 1–3 och 5 samt 15–19 och 27 §§ socialförsäkringsbalken med undantag för sådana inkomster som anges i 59 kap. 23, 25, 26 och 28 §§ samma balk. Som arbetsinkomst avses även inkomst från självständig näringsverksamhet som bedrivs utomlands, om den skattskyldige i inte oväsentlig omfattning har arbetat i verksamheten.

Ekonomiskt omställningsstöd och inkomstgaranti enligt lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter ska inte anses som arbetsinkomst.

Ekonomiskt omställningsstöd och inkomstgaranti enligt lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter ska inte anses som arbetsinkomst.

Vid beräkningen av skattereduktion ska arbetsinkomsterna utgöras av

- överskott i inkomstslaget tjänst, och
- överskott i inkomstslaget näringsverksamhet minskat med sjukpenning eller annan ersättning som anges i 15 kap. 8 §.

Arbetsinkomsterna ska minskas med allmänna avdrag enligt 62 kap. och sjöinkomstavdrag enligt 64 kap. samt avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2016.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2013:766.

³ Senaste lydelse 2013:766.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Föreskrifter om arvoden till ledamöterna i Riksrevisionens parlamentariska råd finns i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Under resor och förrättningar som ledamöterna gör för sitt uppdrag har de rätt till ersättning enligt 4 och 5 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och tillämpningsföreskrifterna till denna. Vid bedömningen av rätten till ersättning ska ledamöternas bostad på hemorten anses som tjänsteställe.

Under resor och förrättningar som ledamöterna gör för sitt uppdrag har de rätt till ersättning enligt 4 och 5 kap. lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter och tillämpningsföreskrifterna till denna. Vid bedömningen av rätten till ersättning ska ledamöternas bostad på hemorten anses som tjänsteställe.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

¹ Senaste lydelse 2010:1421.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs att 2 och 6 §§ lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Riksdagsförvaltningen ska om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statens budget för riksdagen och Riksdagsförvaltningen,

2. utfärda anvisningar för utarbetandet av förslag till anslag på statens budget för riksdagens myndigheter utom Riksbanken,

3. upprätta anslagsdirektiv för var och en av riksdagens myndigheter, utom Riksbanken, över de finansiella villkor som gäller för respektive myndighet med anledning av riksdagens beslut om statens budget,

4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter* respektive den upphävda *lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet*,

4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt *lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter* respektive den upphävda *lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet*,

5. ansvara för löner, arvoden och andra ersättningar till arbetstagare och arvodesberättigade hos Riksdagsförvaltningen, riksdagens nämnder och övriga riksdagsorgan samt svara för hanteringen av pensioner och andra förmåner till dessa och deras efterlevande,

6. ingå centrala kollektivavtal samt i övrigt utöva arbetsgivarens befogenheter enligt dessa när det gäller riksdagens myndigheter samt företräda riksdagens myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister om kollektivavtal som har slutits av Riksdagsförvaltningen,

7. svara för de utbetalningar som följer av beslut av riksdagens nämndmyndigheter, om kostnaderna ska belasta anslag som anvisats till Riksdagsförvaltningen,

8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter *samt*

8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter,

9. ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbild-

¹ Senaste lydelse 2013:764.

ning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsövård, och

9. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

10. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

Riksdagsförvaltningen ska ge riksdagens myndigheter möjlighet att framföra sina synpunkter på förhandlingsfrågor som direkt berör respektive myndighet.

Riksdagsförvaltningen får till en av riksdagens myndigheter överlämna handläggningen av en avtalsfråga som är av betydelse för den myndigheten.

Riksdagsförvaltningen ska bereda riksdagens nämndmyndigheter tillfälle att lämna synpunkter på behovet av resurser.

6 §

Riksdagsförvaltningen får överlämna en uppgift att handlägga frågor som anges i 2 § första stycket 4 till en annan myndighet. Vad som sägs om Riksdagsförvaltningen ska i sådant fall gälla den myndigheten när det gäller det som föreskrivs i

- 8 kap. och 13 kap. 22–26 §§ lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, och

- 9 kap. 18–22 §§ den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Riksdagsförvaltningen får överlämna en uppgift att handlägga frågor som anges i 2 § första stycket 4 till en annan myndighet. Vad som sägs om Riksdagsförvaltningen ska i sådant fall gälla den myndigheten när det gäller det som föreskrivs i 9 kap. 18–22 §§ den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (2012:880) med instruktion för Valprövningsnämnden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *vid* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter*.

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *hos* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd

Härigenom föreskrivs att 1 och 17 §§ lagen (2012:883) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd ska ha följande lydelse.

1 §¹

Riksdagens arvodesnämnd ska i enlighet med

1. 3 kap. 1 § *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter* fastställa det belopp för månad som ledamotsarvode ska betalas med,

2. 13 kap. 21 § samma lag besluta i frågor om inkomstgaranti och efterlevandeskydd,

3. 13 a kap. 20 § samma lag besluta i frågor om ekonomiskt omställningsstöd och efterlevandeskydd,

4. 9 kap. 12 a § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet besluta om jämkning av inkomstgaranti och

5. 9 kap. 23 § samma lag om utbetalning av inkomstgaranti på nytt.

Nämnden ska ange vilka överväganden som föranlett beslutet.

Nämnden är en myndighet under riksdagen.

1. 3 kap. 1 § *lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter* fastställa det belopp per månad som ledamotsarvode ska betalas med,

2. 12 kap. 26–27 §§ samma lag besluta i frågor om inkomstgaranti och efterlevandeskydd,

3. 13 kap. 22–23 §§ samma lag besluta i frågor om ekonomiskt omställningsstöd och efterlevandeskydd,

17 §²

Bestämmelser om överklagande av beslut som avses i 1 § finns i 16 kap. 2 § *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter samt i 12 kap. 1 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.*

Bestämmelser om överklagande av beslut som avses i 1 § finns i 15 kap. 2 § *lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter och i 12 kap. 1 § den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet.*

Bestämmelser om överklagande av beslut som rör utlämnande av handlingar och uppgifter finns i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

¹ Senaste lydelse 2013:762.

² Senaste lydelse 2013:762.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd

Härigenom föreskrivs att 15 § lagen (2012:884) med instruktion för Riksdagens överklagandenämnd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *vid* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter*.

För resor som ledamöter, sekreterare och andra som tjänstgör hos nämnden gör i sitt uppdrag ska Riksdagsförvaltningen betala resekostnadsersättning och traktamente enligt de bestämmelser som gäller för arbetstagare *hos* Riksdagsförvaltningen. I fråga om ersättning till den som även är ledamot av riksdagen finns bestämmelser i *lagen (2016:000) om ersättning till riksdagens ledamöter*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.